SAYI: 1943 | PERŞEMBE | SENE 6
TELEFON: Baş M. 20827, İDARE 23300 | 6 Ağustos 1942 | TELGRAF: İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936 | SAYISI 5 KURUŞ | Pul Kutusu No.
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54
ABONE: Senelik: 1400, 6 Aylık: 750, 3 Aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Saracoğlu Hükûmetinin Beyannamesi Her Tarafta Büyük Bir Memnuniyet Uyandırdı

Yeni Hükûmetin PROGRAMI

Tek hüküm şu olabilir

Şükrü Saracoğlu memleketi bihakkın sulh cenneti halinde tutabilmek için hiç bir tedbir ve imkânı ihmal etmemiştir..

ETEM İZZET BENİCE

Şükrü Saracoğlu, hükûmet beyannamesini Türkiye Büyük Millet Meclisinde okudu ve ittifakla beğenildi. Programı dört safhaya ayırabiliriz:

1 — Harici siyasetimiz
2 — Dahili siyasetimiz
3 — Ticari ve iktısadi politikamız
4 — Kalkınma hamlemiz ve umumi gidiş yolumuz.

Yeni hükûmet, harici politikada değişmiyen millî siyasete, ana siyasete bağlıdır. Bu siyasetin parolası; bütün dünya milletleri ile nizasız ve dost yaşamak; dosta dostluğun en yüksek mukabelesini, düşmana da yıkılmaz bir mukavemetin en üstününü göstermektir.

Şükrü Saracoğlu bu vasıf ile çerçevelediği beyannamesinde millî siyasetimizin bu ana yoldan içinde bulunduğu durumu, Yüksek Milli Şef İnönü etrafındaki sarsılmaz millet bütünlüğünü, tarafsızlığımızın hususiyetini, muharip devletlerle ayrı ayrı olan dostluklarımızı tebarüz ettirmiştir.

İç politikamıza gelince, yeni hükûmet bunda da Cumhuriyet Halk Partisinin ana yoluna ve ana hedefine sadıktır. Ve saym Başvekil bu hususta da beyannamesinde mufassal izahat vermiştir.

Şükrü Saracoğlu kabinesinin ticarî ve iktısadî politikasına gelince, bu politika hakkında en kestirme tarifi şu hükümle yapabiliriz:

Şükrü Saracoğlu, siyasi yüksek durumumuza muvazi olarak memleketi bihakkın sulh cenneti halinde tutabilmek için hiçbir tedbir, ihtimal ve imkânı ihmal etmemiştir.

Daha kabinenin ilk günden aldığı kararlar, milletle elele ve karşılıklı anlayışa dayanarak işbirliğine gidişi memleketin her tarafında ve her iş sahası üzerinde mütebariz bir sevinç ve ferahlık uyandırmıştır.

Program, hükûmetin bu tutumda merhale merhale daha iyiye, daha olguna gideceğinin sadık bir ifadesi olduğu kadar yine hükûmetin bilhassa işçe ve hayat pahalılığı politikasındaki tutumunun da en aydın ve mufassal izahını yapmış bulunmaktadır.

İstihsali teşvik, normal ticaret usullerini iade, umumi ve geniş ihtiyaçlarımızı bizzat temin, çiftçiyi ve köylüyü tatmin, buğday ve hububat ithalini kolaylaştırma, iktısadi ferahlığı davet, harbin doğurduğu ıztırapları hafifletmek hususundaki hükûmet azim ve kararı dış politikamıza muvazi bir kararı dış politikamıza ve durumumuza muvazi bir iktısadi hayat yaratmak ve memleketi hakikaten sulh cenneti halinde tutmak bakımından çok müsbet, çok realisttir.

Hükûmet bilhassa ekseriya şahsan da izah ve müdafaasını bu sütunlarda yaptığımız aylıkçı sınıf üzerindeki hayat pahlılığı tazyikini de mümkün olduğu kadar azaltmak yolunda tedbir almayı başlıca hedef saymış ve «şimdilik» kaydı ile memurlara bir başlangıç olarak ilk yapılacak yardımı programı ile ilân etmiştir. Hükûmet memur maaşlarına zam yapmamak, bilâkis ayniyat yardımı yapmak kararını almakla en hakiki ve müsbet yolda yürümüştür. Şimdilik memurlarımızın kendilerine ve eşlerine birer kostümlük kumaş ve birer çift kundura ver-

(Devamı Sa: 3, Sü: 6 da)

Şimdi her vatandaşa düşen en büyük vazife, hükûmete yardımını arttırmaktır

Ankara, 6 (Son Telgraf Muhabirinden) — Büyük Millet Meclisi Saraçoğlu Hükûmetine dün 381 reyle ve ittifakla itimat beyan etmiş, yeni kabine şimdi memleket işlerine tam salâhiyetle elkoymuş bulunmaktadır.

Hükûmetin dün Mecliste okuduğu beyanname memleketin içinde ve dışında büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu dün alkışlarla sık sık kesilen beyanatını bitirdikten sonra, söz alan birçok hatipler hükûmetin takip edeceğini bildirdiği iç ve dış politikayı hararetle tasvip etmişlerdir.

Bu meyanda Müstakil Grup Reisi Ali Râna Tarhan da hükûmetin programını takdirle karşılıyarak bilhassa demiştir ki: «Hükûmetin dış politika bahsinde durmıya lüzum yoktur. Başvekilimizin yıllardanberi işleyicisi bulunduğu bu siyaset açık, dürüst ve müsbettir. Dahili siyasetin, günün meselesi olan maişet işine tahsis edilmesi de çok yerindedir. Mah-

(Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

Meclisin ve milletin tam itimadile devlet idaresini elinde bulundurmakta olan saym Başveklimiz Şükrü Saracoğlu

Nutkun Londrada Akisleri

"Daha iyi silâhlanmış Türkiye barışın idamesinde önemli bir rol oynıyacaktır„

Londra, 6 (A.A.) — «B. B. C.» Türkiye Başvekili B Şükrü Saracoğlu'nun dünkü Büyük Millet Meclisindeki söylevini Britanya halkı keskin bir ilgi ile okumuştur. Nutkun Türkiye — Britanya ittifakına işaret eden kısmı samimi hoşnutlukla karşılanmış ve Türkiyenin barışta kalmak azmi ve herhangi bir tecavüze maruz kalırsa derhal silâhla mukabele etmek niyeti de derin muhabbet ve anlaşma uyandırmıştır. (Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

Yeni Hükûmetin PROGRAMI

[Başvekil Şükrü Saracoğlu dün Büyük Millet Meclisinde hükûmetin iç ve dış programını aşağıdaki beyanatlarile izah etmişlerdir:]

Arkadaşlar,

Aziz hatırası önünde, saygı ile eğildiğimiz Dr. Refik Saydamın vazife başında ölmesi üzerine teşkiline memur buyurulduğum Hükûmeti Büyük Meclisin yüksek huzuruna getiriyorum.

Yeni hükûmetiniz de evvelkiler gibi Cümhuriyet Halk Partisi programını hassasiyetle ve dikkatle tatbike çalışacaktır.

BAHTIYAR TÜRKİYE VE MİLLÎ BİRLİK

Arkadaşlar,

Dünyanın her gün daha fenalaşan ve ufuklarında bir ümit ışığı belirmeyen karanlık manzarası içinde Türk milleti bütün ıztıraplarına rağmen en bahtiyar bir mevcudiyet olarak göze çarpıyor. Bu saadetin sırrı büyük bir Şef'in etrafında yaratılan birliktir. Görmekte olduğumuz dünya faciaları içinde milletlerin yıkılmalarına sebep olan tefrikalar, ihtilâflar Türk milletinin bütün faziletlerini nefsinde toplayan İsmet İnö-

(Devamı Sa: 4, Sü: 4 de)

İşgal altındaki yerler ikinci cephenin açılmasını bekliyor

Vişi radyosu Fransız halkına propagandalara aldanmamalarını tavsiye etti

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Alman işgalindeki bir çok memleketler halkının ikinci bir cephe açılmasın beklemelerinden Alman işgal makamları endişe etmektedirler.

Dün akşamki Vişi radyosu bu hususiaki İngiliz ve Amerikan propagandasını nazarı dikkate almamalarını tavsiye etmiştir. Vişi hükûmetinin Paris murahhası da bu hususta Fransız halkına ihtarda bulunmuştur.

İNGİLİZLER NORVEÇE ÇIKARSA

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Bir Norveç işgal polis şefinin ilân ettiğine göre Britanya istilâsını hasretle beklediğini söyliyen bir Norveçli yakalanarak hapsolunmuştur.

Mahbus, İngilizler gelince Norveç milletinin ayaklanacağını da beyan etmiştir.

Alman polis şefi bu kabil adamların Almanlar tarafından zararı dokunamıyacak bir hale getirileceğini ilâve etmiştir.

İran Şehinşahı radyoda bir hitabede bulundu

Meşruiyetin 36 ıncı yıldönümü münasebetile bir resmi kabul yapıldı

Londra, 6 (A.A.) — İranda meşrutiyetin ilânının 36 cı yıldönmü münasebetile İran şahı radyoda bir hitabede bulunmuştur.

Şah hitabesinde vurdduşlarından müslümanlık namına müşterek menfaatte kendilerini vakfetmelerini istemiştir.

Yıldönümü münasebetile Tahranda yapılan parlak bir kabul töreninde bütün diplomatik hayetler hazır bulunmuştur.

Refik Saydam merkez Hıfzıssıhha enstitüsü

Ankara, 6 (Telefonla) — «Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü» adının «Türkiye Cumhuriyeti Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü» şeklinde değiştirilmesi için verilen teklif kanunu Sıhhiye Encümenince müzakere ve kabul edilmiştir. Lâyiha kanuniyet kesbetmek üzere bugünlerde Umumi Heyete sevkedilecektir.

Berberler Bayramı

Her sene; hafta tatili kabulünün yıldönümünde Taksimde büyük merasim yapılacak

Berberler mektebinin yeniden açılmasına müsaade edilerek hazırlığa geçildi

Hafta tatili kanununun tatbik tarihi olan 22 Teşrinisani 1936 yılının yıldönümünü takip eden ilk pazar gününün her sene «Berberler bayramı» olarak kabul ve tes'idi şehrimiz berberler cemiyetince kararlaştırılmış ve Ticaret müdürlüğünce tasvip olunmuştur. Bu münasebetle bu yıl 29 Teşrinisani pazar gününü berberler bayram olarak kutlayacaklardır. Cemiyet tarafından hazır-

(Devamı Sa: 3, Sü: 1 de)

Vaşingtonda Milletler arası talebe konferansı

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Eylûle Britanya ve Rus talebeleri de dahil olduğu halde Vaşingtonda bir Milletlerarası Talebe Kongresi akdolunacaklar. Hür memleketlerin talebeleri savaşı kazanmakta ve sulhu korumakta oynıyabilecekleri rolü bahis mevzuu ve münakaşa edeceklerdir.

AKDENİZ'DE AMERİKALILAR

Bir gemi batırıldı, ikisi tutuşturuldu

Mısır cephesinde hareketsizlik devam ediyor

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Mısır cephesinde hava faaliyeti dün çok artmıştır. Ağır Amerikan tayyareleri de Şarkî Akdenizde bir vapur kafilesine hücum ederek infilâklara sebep olmuşlardır. Bir gemi batırılmış ve bir diğeri de tutuşturulmuştur.

Mısır cephesindeki kara faaliyeti dün yalnız topçu düellosu ve devriye harekâtına inhisar etmiştir.

RUS CEPHESİ

Alman tazyiki Stalingrad'a doğru gelişiyor

Kotenikovo şehri de düşmek üzere

Londra, 6 (A.A.) — Sovyet yüksek kumandanlığının gece yarısı tebliğinde Sovyet kuvvetlerinin yeni mevzilere çekildiklerini Kuçeviskaya ve Kotenikovo cenubunda kanlı muharebeler olduğu, diğer kesimlerde değişiklik olmadığı bildirilmektedir.

Kotolnikovo Salsa — Stalingrad demiryolu üzerinde Tsimliyanskayanın 100 kilometree şarkın da ufak bir şehirdir. Buradan şimdiye kadar tebliğlerde hiç bahsedilmemişti. Bu vaziyet Almanların biraz daha ilerlediklerini ve Stalingrada bir miktar daha yaklaştıklarını göstermektedir.

Rusların yeni tip uçakları

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Dün Sovyt Havadis Ajansı Rus fabrikalarının geçen ay külliyetli bir miktarda imal ettikleri yeni tip bir tayyareden bahsetmiştir.

Bu tayyare hem tarassut vazifesi için daha elverişli ve hem de daha hafif, daha silâhlıdır.

ESKİ DOST DÜŞMAN OLDU

Bir adam metresini sokakta dövdü

Ve 350 lira parasını da aldı

Evvelki gece Koska caddesinde bir soyguculuk olmuş, bir adam metresini dövdükten sonra üzerideki 350 lira parayı gaspetmiştir.

Vefada Zeyrek caddesinde 32 numaralı evde oturan ve bir fabrikada amelelik yapa Hasibe adında bir kadın evvelki gece Koska caddesinden geçerken, önüne

(Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

Salı gecesi Rur havzasına yapılan akın

Londra, 6 (A.A.) — «B.B.C.» Salı gecesi Rurdaki hedeflere akın eden dört motörlü İngiliz tayyareleri bulutlar, yağmurlar, dolular arasında saatlerce uçmuşlardır.

Müretteba dondan katılaşmış ve karlarla buzlardan bembeyaz olmuş eldivenlerle dönmüşlerdir. Bazan 7000 metre yükseklikteki bulutların arasından uçan tayyareler hedeflerini muvaffakiyetle bulmuşlardır.

Ruzvelt Stalin'e hususî bir mesaj gönderdi

Londra, 6 (A.A.) — «B. B. C.» Tüm general Bredlay Amerika Reisicumhuru M. Ruzveltin Staline gönderdiği şahsî bir mesajın hamilen dün Moskovaya muvasalat etmiştir. M. Bredlay görüştüğü gazetecilere Ruslara mümkün olan her şeyi yapmak için Amerikada büyük bir hazırlık mevcut oluduğunu ilâve etmiştir.

Haraç rakı içemeyince sopaya sarıldılar

Samatyada Silivrikapı caddesinde oturan Sami dün akşam ayni semtte Halilin meyhanesinde rakı içerken sabıkalılardan Arap Sami ile arkadaşı Mustafa masasına gelmişler «bize rakı ısmarla» demişlerdir.

Sami bu teklife yanaşmayınca Arap Sami ile arkadaşı Mustafa zavallı adamcağızı bir temiz dövmüşler ve bu arada sopa ile ağır surette başından yaralamışlardır.

Sami, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, her iki suçlu tutulmuştur.

Köpekler için sıhhat cüzdanı tutulacak?

Ev ve Av köpeklerinin yavruları doğunca Belediyede aşılanacaklar!

Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğü Sıhhat Müdürlüğ ile teşriki mesai derek ev ve av köpekleriyle sair tasmalı, markalı köpeklerin her iki ayda bir sıhhî muayeneye tâbi tutulmalarını kararlaştırmıştır. Bu kara-

(Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

ÇERÇEVE

Türk bombasına hedef!

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Gazeteye yazımı getirmek üzere sabahları Boğaziçinden Köprüye doğru gelirken, sabahın mahmur havsında süzülen bazı tayyareler görüyorum. Gözüm kâh bu tayyarelere, kâh Boğazın iki yanındaki zevksizlik âbidelerine, sefalet urlarına, ahenksizlik molozlarına takıldıkça, bir gün nasılsa hayalimi okşamış bir fikir, bir buluş daima karşıma çıkıyor ve doğruluğunu bir kere daha gerçekleştirmek istiyor.

Fikirden fazla hayal, fakat hayalden çok fazla fikir olan buluş:

Eğer tayyare; şanlı Türk işaretlerini taşıyan ve değerli Türk gencinin kudretini temsil eden tayyare, (kötü) ve (çirkin)in tahripçisi demekse, ancak bir Türk elinden çıkmak şartile bombalarını, herşeyden evvel Boğaziçinin zevksizlik âbidelerine, sefalet urlarına, ahenksizlik molozlarına salıvermelidir!

İşin sadece hayal kısmı üzerinde biraz derinleşelim:

Değerleri sahiplerine teker teker ödenmek ve civarındaki kıymetlere zarar getirmemek şartile, mümkün olsaydı, Türk harp tayyarelerine, yalnız Türk harp tayyarelerine en güzel hedef, daima vatanî ve bedii bir heyecanla, canım Boğaziçinin kötülük ve çirkinlik şaheserleriydi!

Evvelâ Üsküdarda, deniz kıyısında, ulvî (Sinan)ın imzası kadar küçük, fakat mermerin senfonya raksı derecesinde harikulâde inşaya bitişik; koskocaman bir gübre dağı kadar kocaman, cılk kırmızı tütün binsını ele alıyorum!

Hey Allahım!

En derin, en ince, en zarif dehanın yanına böyle bir hamakat, gabavet, gılzet oturağı nasıl boşaltılır?

Ve artık hemen Üsküdardan başlıyarak Anadolukavağına, ve Rumelikavağından Galataya kadar bütün benzin, kömür, tütün depoları arsız arsız gözümün önünden geçiyor; fabrika leşleri ve sonradan görme kübika molozları yüzsüz yüzsüz karşımda göbek atıyor.

Bunlardan herbirinin, bir hayal ve masal tertibi içinde, yanıbaşındaki bir ağaca bile zarar verilmeden ve parası sahibine ödenmiş olarak, Türk bedî hükmünü can landıracak Türk tayyarelerî tarafından nasıl havaya uçurulduğunu görür gibi oluyor ve:

— Oh, oh! Çokşükür!

Diyerek gözlerimi vâkıalar dünyasına açıyorum.

Bir de bakıyorum ki, Türk harp tayyareleri, sabah mahmurluğunda Boğaziçinden uzaklaşmış, ufukta birer nokta haline gelmiş; ve bütün bu zevksizlik âbideleri, sefalet urları ve ahenksizlik molozları bir kat daha fazla bir hâkimiyetle temellerine sımsıkı yapışmış, sıratmakta...

HALK FİLOZOFU

HER ŞEYE RAĞMEN

REŞAT FEYZİ

Sayın Vali ve Belediye Reisimiz Lûtfi Kırdar, İstanbulda işe başlayıp, emri altındaki ilk tedkikleri yaptıktan sonra, zannediyorum ki, şu kanaate varmıştı:

İstanbul Belediyesi teşkilâtı geniştir. Fakat bu teşkilât, muhtelif iş mevzularına göre tam bir ayar sahibi değildir. İşi hafif, fakat, teşkilât çok geniş - hattâ bazan lüzumsuz - bazı daireler vardır. Buna mukabil, yükü ağır, fakat, imkânları kıt daireler var. Yapılacak şey, muhakkak ki İstanbul Belediyesi teşkilâtını modern bir şekilde ıslah etmek, bir sisteme bağlamak, otomatik işler bir hale getirmektir.

Hep bildiğiniz gibi, araya fevkalâde sebepler girdi. Dünya buhranı geniş ölçüde tesirlerini göstermiye başladı. İstanbul Belediyesi davası da, birçok davalarımız gibi, geri kaldı.

Bugün, üzerine birçok mühim işler almış bulunan Belediyemiz, bütün gayretile çalışırken, bu fikir, gayrihtiyarî hâfızalarda canlanıyor. Kimbilir, Belediyemizin başında bulunan salâhiyetli zevat, şu günlerde ne kadar üzüntü çekiyor ve birtakım imkânsızlıklar karşısında nasıl acı duyuyorlardır.

Türkiyede, baştanbaşa bir teşkilât ve sistem meselesi vardır. Bu, malûm. İstanbul gibi büyük bir şehir belediyesinin kendisini böyle şümullü bir davadan hariç tutacağı elbette akla uygun düşmez.

Fakat, bugün için, bu davayı halle başlamak mevsimsizdir. Ne yapmalı?. Enerjik zekâlar, onlara derler ki, bugünün şartları altında dahi, vazife ve hizmetleri, herşeye rağmen, hüsnü ifa edebilmelidir.

Hadiseler Karşısında SON TELGRAF

HARBİN SONU

Harbin 1942 sonunda bitip bitmiyeceğini tedkik eden bir makale muharriri, yazısının sonunda şöyle diyordu: «Önümüzdeki zaman ve hâdiseler, harp sonunun yakın veya uzak olduğunu gösterecektir.»

Sanki, bunu bilmiyecek ne var?. Herkes, böyle düşünüyor.

NE VAKIT UCUZLAR

Geçenlerde, bir gazete, yazlık sebze ve meyvaların yakında daha çok ucuzlamasının mümkün olduğunu söylüyordu. Buna inanmak lâzım. Doğrudur. İki ay sonra, yazlık sebze ve meyvalar nihayete ereceği için turşuluk patlıcanlar, ezmelik çürük domatesler elbette ucuzlar.

SAKIZ KABAĞI

Meğer, bildiğimiz sakız kabağı, senede üç defa dikilir, üç defa mahsul alınırmış. İlk turfanda, yazlık, son turfanda.. kabağın bir nimet olduğu muhakkaktır.

Bu nimetin üç defa insanlara lûtuf gösterdiğini biliyor muydunuz?

GEMİ KAYIBI

Denizlerdeki gemi kayıbı çok ciddî bir safha arzediyor. Ben, geçen gün şöyle düşündüm: Galiba gelecek bir umumî harpte denizlerde hiçbir gemi kaybolmıyacak, daha şayanı dikkat tedbirler alacaklar.. gemileri lâğvedip bütün nakliyatı tayyarelerle yapacaklar.. o zamana kadar da tayyarecilik kimbilir ne kadar inkişaf edecek!

AHMET RAUF

Beykoz Hayvan sergisi yarın açılıyor

Vilâyet baytar müdürlüğü ve Beykoz kaymakamlığı tarafından he ryıl tertip edilmekte olan hayvan sergisinin bu yıla ait olanı yarınki cuma günü saat 15 de merasimle açılacaktır.

Serigye iştirak eden hayvanlar dan iyi yetiştirilmiş ve derece alanlara para mükâfatı ile saat ve sair kıymetli eşya verilecektir.

Kızılay Üsküdar şubesinin sünnet düğünü

Kızılay Üsküdar şubesinden:

Şubemiz bu sene de 8/8/942 cumartesi günü Kızkulesi parkında büyük bir sünnet düğünü tertip etmiştir. Düğün caz, bekkabazı tiyatro, Azarî sazi, millî oyun ve şarkılar ibi zengin prağramla sabaha kadaı devam edecektir.

Kahvecilere ve lokantacılara bardak, tabak ve örtü tevziatına başlanıldı

Şehrimiz kahveciler ve lokantacılar cemiyeti mensuplarının ihtiyaçları için yeniden Paşabahçe cam ve şişe fabrikasına verdikleri siparişler geldiğinden dünden itibaren cemiyet merkez binasında esnafa su, çay bardağı rakı kadehi ve kompostoluk tabağı tevzi olunmasına başlanılmıştır.

Gazino ve lokantacılara ayrıca ithalât birliğinden alınan masa örtüleri de tevzi olunmaktadır.

Biz bize

Meydana çıkıyor

Bazı maddeler üzerindeki el koyma kararının kaldırılması, piyasada mahsûs bir genişlik vücude getirdi. Bu arada dikkat gözüne çarpan en mühim hâdise şudur: Evvelce, bir çok maddeler için yok, deniyordu. Yok olan bu maddeler yavaş yavaş meydana çıkıyor. Demek ki, yok iddiası, evvelce tahmin edildiği gibi doğru değilmiş ve el konan maddelerin mühim bir kısmına da maalesef hakikaten konamamış. Çünkü el konabilmiş olsaydı, bugün, gizli depolardan bir takım maddeler piyasaya çıkamazdı.

BÜRHAN CEVAT

Günün Tenkidi

Gazetelerin yurda tevzii

Anadolu ve Trakyanın bir kısım kasabaları vardır ki, buralara, posta her gün gelmez. Haftanın muayyen günlerinde (meselâ dört defa) posta gelir. Bu arada İstanbul gazeteleri de bu dört günde gelir ve bu yurt köşelerinde oturan vatandaşlar, ancak dört gün gazeteye kavuşurlar. Gelen gazeteler en az iki günlüktür.

Eğer, bir gün evvelki gazeteyi bayat sayarsanız, posta günü, onu da okumuşsunuz.

İstanbul dışında, gazete, bir çok vatandaşlar tarafından buradan daha fazla rağbete mazhar kılınan şeydir. Bundan bir iki yıl evvel toplanan Neşriyat Kongresinde, bir çok meseleler arasında, gazete ve kitapların tevzii, yurdun her tarafına yetiştirilmesi, muntazam bir teşkilât vasıtasiyle bu işin görülmesi mevzuu da görüşülmüş, temenniler yapılmış, kararlar verilmiş, projeler üzerinde durulmuştu.

Söylemiye lüzum dahi yoktur ki, o günden bugüne kadar değişen bir şey yoktur. Türkiyede gazete ve kitap tevzi işleri aynı iptidaî tarzda cereyan eder. Bu halin acısını, İstanbulda oturan vatandaşlar takdir edemezler. Diğer memleket, şehir kasabalarında oturan ve gazete, kitap tiryâkisi olan vatandaşlardan aldığımız mektuplarda, bu halin ne hüzün verici bir hâdise olduğu yana yakıla anlatılmaktadır.

Ne yapmak lâzımdır?. Gazeteleri, hergün muntazaman, yurdun her tarafına nasıl göndermelidir?. Bu, belki, muazzam bir teşkilât ve masraf kapısı meselesidir. Fakat, bir takım işler vardır ki, pratik bazı tedbirlerle pek âlâ halledilebilir.

Bu tedbirleri almak kime düşer?... Gazetesini satmak istiyen gazete müesseselerine mi, posta idaresine mi, Maarif Vekâletine mi, kaza ve nahiyelerde Halkevlerine mi?... Belki, yalnız olarak bu işi hiç biri yapmaz veya yapamaz. O halde, hepsinin müşterek anlaşması, az çok fedakârlığı ile bu iş pek âlâ mümkündür, sanıyoruz.

Gazete müeseseleri, bu mevzuda iş birliğine, az çok maddî fedakârlığa hazırdırlar, çünkü, muntazam bir tevziatla, gazetelerini daha çok satabilecekler ve parasını daha sağlam ve muntazam tahsil edebileceklerdir.

R. SABİT

Her şişe bira için meze mecburiyeti koyan birahaneciler cezalandırılacak!

Büyükada, Beyoğlu ve Boğaziçinedki bazı içkili bağçe, plâj ve gazinolarda her şişe bira başına müşterilerin bir tabak meze almalarının mecburî tutulduğu belediyeye şikâyet edilmiştir.

Bu şekilde meselâ beher şişesi 60 kuruştan altı şişe bira içen bir veya iki kişi altı tabak da meze getirterek ayrıca meze için 360 kuruş para vermeğe mecbur bırakılmakta ve biralarla birlikte 6 şişe için 720 kuruş ödemektedir. Halbuki meze mecburiyeti yalnız ilk şişe bira için olduğundan bu şekilde hareket eden müessese sahipleri hakkında ceza kesilmesi kaymakamlıklara tebliğ olunmuştur.

TAKVİM

Rumî 1358 TEMMUZ 24	HIZIR 93	Hicrî 1361 RECEP 23

Yıl 942 Ay 8	Vasatî S	D	Vakit	ez. S	D
AĞUSTOS	6	01	Güneş	9	40
6	13	20	Öğle	4	59
	17	13	İkindi	8	53
	20	20	Akşam	12	00
Perşembe	22	07	Yatsı	1	46
	4	02	İmsak	7	41

Harp Vaziyeti

Şimalî Kafkasya'da Alman ordusunun muvaffakıyeti

Yazan: I. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

Doğu cephesinde:

Voronej'den Stalingrad'a kadar Don nehrinin bütün doğu kıyıları Rusların elindedir. Hattâ Voronej'in hemen cenubundaki kesimde Ruslar nehrin doğusuna geçmiye ve tutunmıya da muvaffak olmuşlardır. Alman orduları Don dirseğinde ve aşağı Kafkasyadaki harekâtı Volgaya ve Kuybişef'e genişletmek ve ilerletmek üzere şimdiye kadar büyük bir teşebbüste bulunamamışlardır. Ruslar Voronej - Stalingrad arasında Don nehrini iyi müdafaa etmektedirler.

Don dirseğinde Alman ordusu Stalingrad istikametinde nehri aşamadığı gibi orada bulunan ileri Rus kıt'alarını da henüz mağlûp edememiştir. Anladığımıza göre Ruslar Kletzkaya bölgesinde karşılık taarruzları ile ilerlemek, şimali Kafkasyada ilerliyen Alman ordusunun gerilerine müessir olmak istiyorlar. Bu fikir güzel olmakla beraber, daha büyük kuvvetlerle daha geniş cephede yapılması lâzım. Almanlar Voronejde olduğu gibi burada da Rus taarruzlarına muvaffakiyetle mukavemet etmektedirler. Rusların şimdiki halde bütün kazancı, Stalingrad'ın tehlikeden uzak tutulmuş olmasıdır.

Çirlianskaya'nın cenup çevresinde, Almanlar Sal ve Don nehirleri arasından doğu istikametinde aşağı Volgaya doğru ilerlediklerini ve hava kuvvetlerinin zırhlı birliklere yol açtığını söylemişlerse de, Ruslar bu ileri hareketi önlemişler ve kuvvetli cephe tutmuşlardır. Zaten bu Alman taarruzu da inkişaf ederse Kafkasya Rusyadan ayrılacak, Ruslar sol cenahlarını aşağı Volga ağzına geri almak ve Kafkasyada da Kuban - Kuma nehirleri boyunda ayrı bir cephe tutmak zorunda kalacakardır.

Azak denizi doğusundaki bölgede Alman sağ cenahı Kuban nehrine ve Maikop petrol havzasına doğru ilerlemektedir. Almanlara göre, Ruslar dağınık bir şekilde Kafkasya dağlarının şimal kollarına doğru çekilmiye devam ediyorlar. Ekaterinovsk, Kropotkin ve Voroşilofsk işgal edilmiş ve Kuban nehrine birkaç noktada varılmış, hattâ Armavir şimalindeki kesimde Kuban nehrinin garp sahilinde köprübaşılar tesis edilmiştir.

Ruslar bu mevkilerden daha şimalde muharebeler olduğunu bildirmişlerdir. Görünüşe göre, Rusların Kuban nehri boyunda uzun müddet mukavemet etmeleri ve petrol havzasını vermemeleri artık zayıf bir ihtimaldir. Bilhassa Salzk'dan ilerliyen Alman zırhlı kolunun Voroşilofsk, Armavir'e kadar ilerlemesi, Rus sol cenahını büyük bir tehlikeye düşürmüştür. Bu tehlike, Kuban nehri boyundaki müdafaa mevzilerinin doğudan kuşatılması ihtimalidir. Almanlar Rostof - Krasnodar - Bakû demiryolunu esas taarruz istikameti olarak seçmişler ve bu istikamette büyük zırhlı birlikler sevketmişlerdir. Fakat Ruslar icap ederse büyük Kafkas dağlarına kadar çekilebilirler. Zaten tercih ettikleri ric'at ile Kafkasyada ayrı bir cephe kurmayı göze aldıkları anlaşılmaktadır.

Yolcu tayyareleri Afyonkarahisarına da işliyecek

Devlet Havayolları İdaresi Afyonkarahisar tayyare meydanında modern bir istasyon binası inşa ettirmeyi kararlaştırmıştır.

Bu istasyon binasına yeniş beş bin lira sarfolunacaktır. Binanın tamamlanmasını müteakip İstanbul, Ankara; İzmir ve Adana ile Elâzıktan Afyonkarahisarına da tayyare ile yolcu naklolunacaktır.

Kilosu 120 kuruşa satılan pirinçler ve ihtikâr!

Fiat mürakabe komisyonunun lâğvından bir müddet evvel kilosuna 56 kuruş narh konulmuş olan pirinçlerin şimdi hemen ekser bakkallarda kilosu 2 misli fazla ücrete yani 115 - 120 kuruşa alenen satıldığı görülmektedir. Bu hususta bazı şikâyetler yapılarak belediye daimî encümenine bildirilmiştir.

Geçi 120 kuruşa pirinç sattığından dolayı evvelce cezalandırılmış bakkallar varsa da halen pirincin mevcut olmadığından bir kilo pirincin 115 - 120 kuruşa satılmasının ihtikâr olup olmadığı daimî encümenin vaziyeti tetkikinden sonra belli olacaktır.

Açık muhabere

Adıyaman Kasabası halkı namına telgraf gönderen İzzet Yıldırıma:

Telgrafınız, derhal yüksek alâkadar makama gönderilmiştir.

MAHKEMELERDE:

Asılsam da kendi kendime basılsam da...

Davacı, uzun boylu, ellerini kollarını sallayıp mübalâğalı hareketlerle konuşan bir adamdı.

— Bunları tanımam, diye söze başladı. Beraber oturup konuşmuşluğumuz, tanışlığımız da yoktur. Bendeniz, on yedi senedenberi her akşam içerim... Akşamcıyım, meyhanede, her zaman başka birisiyle buluşup konuşur, ahbap olur insan!...

Dün gece de meyhanede bunlara rastladım. Şuradan buradan konuşmıya başladık. Evvelâ onlar bana bir rakı ısmarladılar. Ayıptır, diye, ben de onlara ısmarladım birer tane... Onlar bana tekrar bir ısmarlarlar. Ben de tekrar onlara birer ısmarladım. Onlar bana, ben onlara... Amma, bu işte kârlı çıkan bunlar. Ben bir içiyorum... İki ısmarlıyorum.

Derken, bunlara fazla geldi. Cıvıtmıya, sulanmıya başladılar. İkisi birden tutturdular:

«Sen seni bil, sen seni bil sen seni»

«Sen seni bilmez isen patlatırım ensen»i

Diye.

— Beyler, ayıptır, burası meyhanedir. Dost var, düşman var. Uslu uslu oturun! Dedim. Gittikçe azıtıyorlar. Bari, dedim, meyhaneden çıkarayım da, sokakta ayrılır, ben tekrar girerim meyhaneye!.

Neyse efendim. Bunları çıkardım meyhaneden. Tenha bir sokağa saptık. Bunlar yine,

«Sen seni bil, sen seni bil, sen seni»

«Sen seni bilmez isen, patlatırım ensen»i

yi tutturdular. Ben, yine,

— Beyler, dedim. Siz fazla oldunuz. Eviniz ne tarafta?. Sizi evinize götüreyim...

Önce İsmail,

— Ulan, dedi, sen bize ne karşıyorsun?. İster evimize gideriz, ister köyümüz...

Ondan sonra da Şaban,

— Ulan şu kerataya bir tepeliyelim de aklı başına gelsin!

Dedi. Gittiler efendim ikisi birden. Dövmiye başladılar. Bereket devriye yakında imiş. Patırdıyı duymuş. Gelip bunları yakaladı.

Maznunlardan İsmail,

— Efendim, dedi, dün gece fazla sarhoştum. Ne yaptığımı bilmiyorum. Dövdüğümü de hatırlamıyorum. Karakolda ayıldım.

Şaban da aynı şeyleri tekrarladı.

Devriye Nuri ile Sait şahit olarak dinlenildiler. İsmail'i Şabanın davacı Fehmiyi dövdüklerini söylediler.

Mahkeme, ikisinin de yirmi beşer lira para cezası ödemelerine karar verdi.

Mahkemeden çıktılar. İsmail, Fehmiye,

— Ne oldu sanki, dedi, şu yirmi beş liraya mahkûm ettirdin de bizi?. Bu elli lirayla, üçümüz, beş akşam fiil olurduk. Değil mi Şaban?.

Davacı,

— Ne? Dedi. Sizinle rakı içmek?. Bundan sonra sizinle değil kimseyle rakı içersem yuf olsun banat... Asılsam da kendi kendime... Basılsam da!..

HÜSEYİN BEHÇET

DIŞ POLİTİKA

Hem mükemmel olacak, hem çok..

Tobruk mağlûbiyetinden alınmış dersler İngiliz matbuatını, İngiliz askerî muharrirlerini meşgul etmekte devam ediyor. İngilizler bu senenin başındanberi sayılı acı haberlerle karşılaştıkları gibi Tobruk mağlûbiyeti de İngilterede ilk duyulduğu gün az tesir etmemiştir. Ondan sonra vaziyetin şimali Afrikada düzelmiş olması ilk teessürleri hafifletmiş olabilir. Lâkin alman dersler üzerinde daha çok durula cağa benziyor. Almanların tank ve saire gibi vesaiti yeni, daha müessir olduğu için mi İngiliz sekizinci ordu o mağlûbiyete uğradı?. Bu mağlûbiyeti İngiliz ordusunun techizatı istendiği dercede mükemmel olmadığına yükleten İngilizler vardır. Bunlara karşı yine salâhiyettar İngilizlerin verdiği cevap yalnız Tobruk vak'asını değil, b tmarbi İngilitlere taallûk eden diğer hazırlık meselelerini de aydınlatacak mahiyettedir. O cevabın hulâsası da şöyledir:

— Harp vesaitini, malzemesini yapmak, hazırlamak ve çoğaltmak için durmadan çalışılıyor. Diğer taraftan bu vesaiti kullanacak olanların yetiştirilmesine de ayrıca uğraşılıyor. Çünkü yalnız veseit kendi kendine muharebe etmez. Onu kullanacak olan da yetişmiş insandır.

Vesait az olduğu zaman bunların evsafı mükemmel olması ileri sürülürdü. Sonra imalâtın artması zarurî görülünce hem evsafı mükemmel hem de sayısı çok vesaite ihtiyaç duyularak çalışılmıştır. Sayı itibarile çok, daha çok vesait. İşte bu gayeye varmak için uğraşılıyor. Lâkin eksiklikleri gizlemeğe lüzum yok. Eğer daha mükemmel evsafta vasıtalar isteniyorsa o vakit te şimdiki imalâtın ancak dörtte biri temin edilebilmiş olacaktır. Sora unutulmuyor ki, muharebe vasıtalarını kullanacak olanları da yetiştirmek elzemdir. Bu da zaman istiyor .Afrika bugün İngiltere için tank yapıp göndermekle meşguldür. İngiltere de tanklara karşı kullanılmak üzere silâh hazırlamaktadır. Sekizinci ordunun kulladığı tankların çöl harekâtında lâyıkı ile kullanılamamış olması da Tobruk mağlûbiyetinin sebepleri arasında sayılmaktadır. Bu mağlûbiyeti küçük görmiyecek kadar ciddî sebepler vardır. Bununla beraber mübalegaya da lüzum olmasa gerek. Mareşal Rommel'in elindeki tankları iyi kullandığı ve istifade ettiği Tobrukta görüldü. Fakat bu tanklardan bir kısmı da daha dahili harp sıralarında İspanyaya gönderilmiş Alman tanklarını hatırlatacak kadar üzerinden yıllar geçmiş bir tarzdadır. Sekizinci ordunun şimdiki kumandanı Tobruk mağlûbiyetini haber aldığı zaman hayret etmiş; buna «fennî» bakımdan da sebep görmüyormuş Onun bu hayreti daha yapılacak pek çok şey umduğunu gösteren bir alâmet sayılmıştır. İlerisi için iyi bir alâmet.

* *

Gönen'de tütün rekoltesi bu yıl % 90 fazla oldu!

Gönen (Hususî)— Bandırmaya 44 kilometre bir mesafede bulunan kazamız günden güne kabalıklaşmakta ve ziraat, ticaret ve sanayi ilerlemektedir.

Bu yıl tütün mahsulü geçen yıla nazaran yüzde 9 fazla olmuştur. Çiftçiler buğday mahsulünü şevkle kaldırmışlar ve Ziraat bankasına olan barçlarını tesviye etmişlerdir.

Soba fiatları şimdider ateş pahasına!

Kışa daha uzun müddet olduğu halde şimdiden odun ve kömür gibi soba ve mangal tedarik edenler de çoğalmıştır. Fakat bu yıl bilhassa kömür sobaları çok pahalıdır. Eskiden 8-9 liraya olan küçük font kömür sobaları şimdi 50-60 liradır. Müstamel ve biraz küçük olan sobalara ise 30-5 lira istenmektedir. Boru fiatları da çok yüksektir.

EDEBİ ROMAN: 53

AŞK ve GÖZYAŞI

Yazan: SELÂMİ İZZET

BİRİNCİ KISIM

Bu adamın dertli olduğu belliydi. Onun bu hali metresinin canını sıkıyordu. Kadın can ve gönülden sevilmediğini anlıyordu. Güzelliğine, beslediği muhabbete, yaptığı cilvelere rağmen, bir türlü dostunun gönlünden çıkarmıya muvaffak olamadığı esrarengiz, rakibi olduğu muhakkaktı.

Bu rakibinin hatrası, hem de acı hatırası dostunun kalbine hakkedilmişti.

Her türlü reklâma rağmen, çünkü gazeteler bile genç İspanyoldan bahsetmişlerdi. Onun hakiki hüviyeti meydana çıkmamış, Santos de Mirando'nun, Kenan Dağlı olduğunu kimse öğrenmemişti.

Kenan Dağlı yalnız çılgınca para sarfetmesiyle değil, aynı zamanda güzelliği ile de şöhret bulmuştu. Uzun yıllar güneş altında, dağ başlarında çalışması ona tam bir erkek güzelliği vermişti. Vücudü gürbüzleşmiş, adaleleri kuvvetlenmişti. Gece gündüz oynuyor, içiyor, geziyor, dolaşıyor, dansediyor, yorulmak nedir bilmiyordu.

Onun Kenan Dağlı olduğunu Süzan da bilmiyordu. Kadın genç İspanyolun hayatından hiç bir şey öğrenememişti amma, Kenan Dağlı beraber yaşamıya başlamış olduğu kadının kim olduğunu biliyordu.

Süzan d'Organdi bir kere zengin sandığı bir adamla evlenmiş, adamı kahrından öldürmüş, adam da arkasında servet yerine bir yığın borç bırakmıştı.

Ondan sonra Süzan bir iki zenginle yaşamış, onları da iflâsa sürüklemiş, metelikcik bırakıktan sonra ayrılmıştı.

Amma Kenan Dağlı bütün bunlara ehemmiyet vermiyor, kulak asmıyordu.

Kenan Dağlı bu macera kadınını sevemiyeceğini anlamıştı. Bu yaptıkları, kendi derdini unutmak için geçici bir çılgınlıktan başka bir şey değildi. Kalbi henüz doluydu, henüz Sevginin aşkı ölmemişti; kalbinin yarası ortasında onun aşkı kanıyordu; bu şekilde başka bir kadına âşık olması imkânsızdır.

Süzan d'Organdi ise Kenan Dağlıyı seviyor ve Kenan da, yani Santos de Mirandi de kendisini seviyor sanıyor, onu kendine tamamiyle bağlıyabilmek için elinden geleni yapıyor ve sık sık soruyordu:

— Beni ömrün oldukça sevecek misin?.

Bu suale Kenan Dağlı kaçamaklı cevap veriyordu:

— Bugünden hiç kimse yarın hakkında hüküm veremez!...

— Ben veririm.

— Nasıl verebilirsin?.

— Ben bugün seni ne kadar seviyorsam yarın da o kadar çok seveceğim; buna eminim...

Kenan Dağlı omuz silkiyordu. Onun bu hali kadını fena kızdırıyordu:

— Seni sevip sevmemem umurunda bile değil!... Sana kanıp beraber yaşamıya başlamam benim için felâket oldu.

Kenan hayret ediyordu:

— Felâket mi?... Mes'ut değil misin?. İstediğiniz her şeyi yapıyorum; hiç bir dediğini iki etmiyorum. Her arzun yerine getiriliyor.

(Devamı Var)

Avrupa Harbinin Yeni Meseleleri

Karaborsa..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

Dünya harbinin ortaya çıkardığı meselelerden, büyük dertlerden biri de harbe girmiş, girmemiş, fakat onun tesirlerini duyan her memlekette ihtikâra ve muhtekire karşı ne yapılacağıdır. Derece derece ihtiyaç görülen her maddeyi saklamak sonra kolayını bulup çok bir kârla satmak, zengin olmak hırsı her fevkalâde zamanlarda her yerde görülegelmiştir. Lâkni herkesin arayıp da bulamadığı bir malı gizlemek her vakit te fahiş kazanç temini maksadile olmadığı görülmüştür. Böyle bir mala sahip olmanın, onu daima elde bulundurmanın verdiği bir «gurur» vardır. Böyle bir gurura kendini kaptıran, pek çok muhtaç insanin üstünde kendine sinsi bir zevk temin etmek zâfından kurtulamıyan çeşit çeşit adamlara rasgelinmiştir. Para biriktirerek gizlice oturup saymanın zevki gibi. Fakat dünya harbinin meseleleri sırasında sayılan bu dert yalnız hastalık nevinden her memlekette emsali görülen böyle birkaç adamın bulunmasından ibaret değildir. Asıl muhtekir başkalarının mahrumiyetinden istifade etmeği düşünen, «pek çoklarının göz yaşından kendine inci yapmak suikasdinde bulunan» mahlûktur. Kara borsa, ihtikâr ve muhtekir ve daha buna benzer tabirlerle hem o mahlûk, hem yaptığı iş ve o fena işi yürüttüğü pazar anlatılmak isteniyor. Harbin türlu sıkıntıları çekilen memleketlerde halkın dili muhtelif farklarla türlü tabirler bulmakta gecikmez, sanki bütün ıztırap o bulunan tabirleri kullanmakla hafifletilmek istenir.

Harbin başlangıcındanberi İngilterede iaşe kanun ve nizamlarına muhalif hareketten olup müdeiumumilikçe girişilen takibat vak'aları 40 bin gibi büyük bir rakam gösterdiği öğrenilince bunun karşısında az çok duraklayanlar olmuştur. Müddeiumuminin önüne dizilen bu kırk bin vak'anın suçluları eğer hep ihtikâr cürmü ile gelmiş maznunlar ise İngilizleri hakikaten düşündürecek adlî ve içtimaî bir mesele demek. Tabiidir ki, böyle bir keyfiyet erbabınca tetkik edilmekten geri kalmıyacak kadar ehemmiyetlidir.

Tedkikattan anlaşılıyor ki harp başladığı 939 Eylûlünden bu senenin Mart ayına kadar gelip geçen zaman zarfında görülmüş suçlular veya maznunları, kabahatli ile kabahatsizi ait olduğu mahkemeler ayırd etmiştir.

40 bin vak'anın % 93 ü için takibatın devamına imkân görülmemiştir. Geriye kalanların çoğu iaşe kanun ve nizamlarını iyi bilmemekten çıkmış, pek de fena bir kasıt görülmemiş bazı ihmaller teşkil etmektedir. Faraza bir adamın fazla tavuğu var da herkesin bulamadığı kadar yumurta elde edebiliyor. Bu caiz değildir. Öyle bir maznunun müdafaası kabul edilmekle beraber artık fazla yumurta tedarik edebilmesine de imkân bırakılmamaktadır. Eğer yumurtaları satarak kendine fazla bir kâr temini hırsına kapılmış ise göreceği muamele tabii bu kadarla kalmıyor. Sözün kısası İngilizler bu seferki harpte geçen seferkine göre birçok dersler öğrendiklerini işlerin daha yoluna konkdutunu söylüyorlar.

914 - 18 harbinin geçirdiği seneler zarfında Londrada kapalı dükkânlar önünde birikmiş kalabalık görülürdü. Bu sefer kasabın veya ekmekçinin önünde buna rast gelinmiyormuş. Herkes ne alacağını biliyor, ne kadar ve nereden alacağını biliyor.

Millî Piyango yarın çekiliyor

Millî Piyangonun 7 Ağustos çekilişi yarınki Cumartesi günü saat 15 te Ankara Sergievi binasında yapılacaktır. Teknik bazı sebepler dolayısiyle Millî Piyangonun bu çekilişi de radyo ile nakledilemiyecektir.

İkramiye kazanan numaralar akşam saat 19.30 da Ajans haberlerini müteakip neşredilecektir.

SON 24 SAAT İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı Bültenlerinden alınmıştır.)

Telhis eden Muammer ALATUR

Alman tebliğine göre, müttefik kuvveler Azak denizinin şarkında Jeist - Tigoresk demiryoluna yaklaşmaktadırlar.

Kuban nehri üzerinde, mühim bir demiryolu kavşak noktası olan Kuropotkin hücumla zaptedilmiştir. Bu suretle 10 kilometreden fazla bir cephede nehre varılmıştır.

Armavir'in şimalinde köprübaşları kurulmuştur.

Geri çekilen düşman nakliyelerine hücum eden Stuka tayyarelerimiz iki zırhlı trenle ,24 nakliye trenini tahrip etmişlerdir.

Karadenizde seri İtalyan botları 5500 tonluk bir Sovyet kruvazörünü batırmışlardır.

Büyük Don havzasında Bolşevikler zayıf kuvvetlerle muvaffayitesiz taarruzlarda bulunmuşlardır.

Sovyet ebliğlerine göre Kelskaya çevresinde Alman taarruzları birliklerimizi hafifçe geriletmeğe muvaffak olmurtur. Karşı taarruzlarımızla Almanlar muazzam kayıplara uğramaktadır.

Kuçevskya çevresinde Almanlar durmadan Sovyet mvezilerine taaruz etmektedirler.

Similianskaya bölgesinin bir kısmında Ruslar yeni mevzilerine çekilmişlerdir.

Bida ve Kuçevskaya bölgelerinde Almanlar 3000 ölü bırakmışlardır.

Stokholm'dan verilen bir haberde ise, Almanlar Armavir'e takriben 20 kilometre yaklaştıkları bildirilmektedir.

MÜTTEFİKLER İÇİN VAKİT DARALMIŞ

Nevyorkta çıkan «Nevyork Post» gazetesinin Moskova muhabiri bir yazısında şöyle söylemektedir:

«Amerika ve İngilterenin harbi kazanmaları için ancak daha kırk gün vakitleri vardır. Amerika ve İngiltere Sovyetlerin yardımına koşmakta acele etmezlerse, bundan böyle Ruslar tarafından desteklenmek iddiasında bulunamıyacaklardır. Gelecek kırk gün içinde Almanya ve japonyaya karşı harbi kaybetmenin yüzde doksan ihtimali vardır. Bununla beraber henüz vakit geçmiş değildir.»

«Şikago Deyli Niyoz» da şöyle yazıyor:

«İkinci cephe açmanın mümkün olduğuna şimdi kanaat hâsıl etmiş bulunuyoruz. Bu cephe istediğimiz yerde, bu senenin nihayetiden evvel açılacaktır.»

Londradan verilen bir haberde, Amerikan kuvvetlerinin şimdi Londrada 150 hava meydanları vardır. Buralarda 400,000 kişi çalışmaktadır. İngiltereye mütemadiyen Amerikalı pilotlar geliyor.

HİND KONGRESİ YARIN TOPLANIYOR

Hind icra komitesinin İngilizleri Hindistandan siyasi idarelerini kaldırmağa davet eden kararı kongre umumî heyetinde yarın görüşülecektir .

YENİ İRAN KABİNESİ KURULDU

Kıvamüssultana yeni İran kabinesini kurmuştur. Yeni kabine iyi karşılanmış ve müzakereler dün öğleye kadr sürmüştür.

Almanlar Kuban cephesinde Aramvir şehrine yaklaştılar — İkinci cephe bu senenin nihayetinden evvel açılacakmış — Amerikalılar İngilterede 150 tayyare meydanı yaptılar — Hind kongresi yarın toplanıyor.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN SON HABERLER

Stalingrad şimdi yandan da tehdit ediliyor

Vişi, 6 (A.A.) — Kızılordunun durumu son 48 saat zarfında çok güçleşmiştir. Bizzat Moskovadan gelen haberler bunu gösteriyor. Rusyanın cenubunda 2 cephede muharebe oluyorsa da, bu, hakikatte bir manevradan ibarettir.

Stalingrad'a karşı Don kavisinde Almanlar cepheden hücum ederken bir kol Don ile Sal nehri arasındaki steplerden ilerlemiş ve şimdi Stalingrad'a 100 kilometre mesafeye gelmiştir. Bu suretle Stalingrad yandan tehdit ediliyor. Alman kıt'aları çölde şiddetli sıcağa rağmen ilerlemişlerdir.

Ikinci cepheye 15 milyon asker getirilecek

Vichy, 6 (A.A.) — Moskovadan bildirildiğine göre İngiltere, Amerika ve Rusya bu sene içinde ikinci bir cephe açacaklardır. Bu cephede 15 milyo asker, 100 bin top, 35 bin tayyare kullanılacaktır. Almanya bu haberi ciddi telâkki etmemektedir. Çünkü Rusya kuvvetinin üçte ikisini iler sürmüştür. Amerika ve İngiltrenin 3-4 milyon askeri malzemesile naklettemesi lâzımdır. Bunun için 80-90 milyon hacminde gemi lâzımdır. Halbuki bu devletlerin kâfi vapurları yoktur.

Benzin karneleri

Yarın şoförlere tevziine başlanıyor

Ağustos ayı benzi karnelerinin motörlü kara nakliyecileri cemiyetinden şoförlere tevzi olunmasına yarında itibaren başlanılarak öbürgün benzin verilecektir. Kamyon ve kamyonetler için benzin karnesi alınırken iş mükellefiyetini yaptığına dair vesika ibrazı mecburi tutulmuştur.

Kamyon ve kamyonetler de cemiyet merkezine getirilecektir.

Saracoğlu hükûmetinin beyannamesi

(1 inci Sahifeden Devam)

dut ve muayyen gelirli vatandaşlara ayniyatla yardım etmek esasına çok memnun olduk.

En küçük müstehliki düşünen hükûmet, en büyük müstehliki de, elbette gözönünde tutar. Cumhuriyetin maliye işlerini de tedvir etmiş olan Başvekilimizin Türk parasının kıymetinin ve malî muvazenesinin en esaslı koruyucusu olmasını beklemek hakkımızdır.»

Ali Râna Tarhan bundan sonra hükûmete muvaffakiyetler dileyerek sözünü bitirmiştir.

Hatiplerden Rasih Kaplan «Antalya» Başvekilden bir ricada bulunmak istediğini söyliyerek, İstanbulda bazı vatandaşların umumî yerlerde türkçe konuşmamalarından şikâyet etmiştir.

Bunu müteakip verilen takrir üzerine reye geçilmiş ve reylerin tasnifi sonunda 331 rey ve mevcudun ittifakı ile hükûmete itimat beyan edildiği reis tarafından bildirilmiştir.

Başvekil Saracoğlu tekrar kürsüye gelerek, şu samimî sözleri söylemiştir:

«— Arkadaşlar şu anda kalbimde canlanan bir mânayı açığa vurmak suretile teşekkür borcumu ödemek istiyorum. Kalbimde canlanan bu mâna şudur: O mâna diyor ki, Saracoğlu, bu millet seni besledi, büyüttü okuttu yetiştirdi ve birçok işler vererek tecrübeli bir adam haline getirdi. «Bravo sesleri alkışlar» şimdi bu borçları ödemek sırası senindir. Şimdi ben de huzurunuzda söz veriyorum. Arkadaşlarımın yardımı ile bu omuzumuzda biriken borçları bütün mevcudiyetimle ödemeye çalışacağım» «Bravo sesleri şiddetli alkışlar.»

MİHVER, Harpten GALİP ÇIKARSA

Arap memleketleri bir federasyon haline getirilecek

Bir kısmına Almanlar, bir kısmına İtalyanlar hâkim olacak

Londra, 6 (A.A.) — Britanova: Alman ve İtalyan şefleri Berlinde buluşarak harp mihverin zaferile neticelendiği takdirde bir arap memleketleri federasyonu kurulması için plânlar hazırlamışlardır. Bu plânlara göre arap memleketlerinin büyük bir kısmı Alman hâkimiyeti ve birkaçı da İtalyan hâkimiyeti altına girecektir. Söylendiğine göre federasyona girecek olan devletler Filistin, İran, Suriye, Irak Suudî Arabistan ve Mısırdır. Bu memleketlerin şimdiki hükûmetleri devrilecektir. Federasyonun şefliğine Frank Fröbenius getirilecektir. Bu zat müslüman olduğu iddiasında bulunma yakın ve ortaşark meselelerinde ihtisas sahibi bir Almandır. Zevcesinin Suriyeli olduğunu söylemektedir. Evvelce Alman yahudileri Fröbenius'e malî yardımda bulunmakta idiler.

Kıskanç bir âşık sevgilisini vurdu

Kendisi de cinayet mahallinde can verdi

Dün Suadiye ile Kozyatağı arasında kıskançlık yüzünden bir facia olmuş, bir komiserle, genç bir kadın tabanca kurşuniyle ölmüşlerdir. Facia şöyle olmuştur:

Erenköy komiserlerinden İsmail Hakkı Kutbay, üç aydanberi Suadiyede oturan Tevfika adında genç ve güzel bir kadınla dostluk peyda etmiş bulunmaktadır. Komiser genç kadını çok sevmekte ve kıskanmaktadır.

Ekseri günler Suadiye civarında buluşan Tevfika ile İsmail Hakkı dün de Erenköyünde birleşmişler ve beraberce Kozyatağına doğru gezmiye çıkmışlardır. Kozyatağı çayırı önünde İsmail Hakkı, bazı hafif meşrep hareketlerinden dolayı genç kadına serzenişte bulunurken, birden tehevvüre kapılarak tabancasını çıkarmış, genç kadının üzerine üç el ateş etmiştir. Kurşunlar Tevfikanın sırtına ve bacaklarına isabet ederek ağır suretle yaralanmasına sebep olmuştur.

Sevgilisini bu suretle yere seren İsmail Hakkı bu defa daha büyük bir heyecan ve telâşa düşmüş, hâdise yerinden uzaklaşmak için koşarken elindeki tabancası patlamış, kendi de beyninden aldığı bir yara ile hemen ölmüştür.

Nümune Hastahanesine getirilen kadın, az sonra ölmüştür.

Bu faciada, her iki taraf ta öldüklerinden âmme davası durmuş, bu hususta tahkikat geri bırakılmıştır.

Tramvay karneleri

Tramvaylarda ufak para azlığı ve para bozdurma müşkülâtını bertaraf etmek üzere bilet şeklinde satılan karneler rağbet görmüştür. İdare bunu ikinci mevki tramvaylara da teşmil ederek arabalarda karne satan memurları çoğaltacaktır.

ASKERLİK İŞLERİ:

Şubeye davet

Beşiktaş As. Şubesinden:

1339 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi erlerin ilk ve son yoklamalarına Ağustos 942 sonuna kadar devam edileceği evvelce ilân edilmişti. Bu defa görülen lüzuma binaen 20 Ağustos 942 günü yoklamalar bitam bulacağından mükelleflerin Salı, Perşembe, ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar müracaat etmeleri, etmiyenler hakkında kanuni takibat yapılacağından Şb. de kayıtlı olanların ceza görmemeleri için behemehal 20 Ağustos 942 gününe kadar yoklamalarını yaptırmaları ehemmiyetle ilân olunur.

Bir Rus filosu Azak denizinde mahsur kalmış!

Berlin, 6 (A.A.) — D. N. B. ajansının askeri birkaynaktan haber aldığına göre Azak denizinde mahsur kalan bir Rus filosu son günlerini yaşamaktadır. Bu filo karadan ve denizden hiçbir yerle irtibatı yoktur. Karakol gemisi topçeker, yardımcı gemisi olmak üzere 70 parçadan mürekkep olan bu filo Rostof düşünce batıya doğru çekilmiş, fakat hava kuvvetlerimizin hücumile büyük kayıplara uğramıştır.

Müttefik hafif gemileri Don nehri ağzındaki mayınları toplamış, Rostof limanı ele geçirilmiştir.

Liman Rus hücumbotları ve taşıt emkazile doludur.

Simitçiler Ankaraya bir heyet yolladılar

İstanbul Simitçi ve Börekçiler cemiyeti reisi B. Kadri Altınışık ile cemiyet kâtibi umumisi Akif Özerdem simitçi ve börekçi fırınlarına verilecek un hakkında izahat almak için bugün Ankaraya gitmişlerdir. Diğer taraftan simit, börek ve çörek emsali maddeler imalâtının serbest bırakılacağı haberi üzerine şehrimizdeki doksan altı simitçi fırını sahiplerinin de birçoğu un temin etmek için adamlar göndermişlerdir.

Eski dost düşman oldu

(1 inci Sahifeden Devam)

eski dostu Şükrü çıkmıştır.

Şükrü birdenbire Hasibenin üzerine çullanmış, kadını al aşağı ederek birkaç yerini dövdükten sora üzerince bulunan 350 lirayı zorla alarak kaçmıştır.

Vak'aya el koyan zabıta bir müddet sora Şükrüyü yakalamıştır.

Köpekler için

(1 inci Sahifeden Devam)

ra göre her köpek için bir «sıhhî muayene cüzdanı» tutulacak ve muayene neticeleri muntazaman buraya yazılacaktır. Diğer taraftan köpekler doğurdukları zaman sahipleri hemen yavrularını Belediye Temizlik Dairelerinde kurulacak olan sağlık istasyonlarına götürerek kuduz muafiyet aşısı yaptırmıya mecbur tutulmuşlardır.

Nutkun Londrada akisleri

(1 inci Sahifeden Devam)

Britanyadaki genel hissiyat şimdi daha iyi silâhlanmış ve hazırlanmış olan Türkiyenin barışın idamesinde önemli bir rol oynıyacak olmasıdır.

HALK SÜTUNU

Çok iyi öğretici: Heybeliadadan gönderilmiş bir mektubunuz vardır. Acele aldırmanız mercudur.

AÇIK KONUŞMA

Bayan Reşide: İş arama ilânınız için hangi rumuza veya ikametgâh adresininze mi müracaat edileceğinin tasrihan Halk Sütunu memurluğumuza bildirilmesi mercudur.

Bayan Necibe: Çocuk Esirgeme kurumunun çocuk bakımı mektebi leyli ve meccani olup Ankaradadır. Kabul şartları İlkmektep mezunu olmak ve 18 yaşını tecavüz etmemiş bulunmaktır. Kayıtlara başlanılmıştır.

GENÇ BİR BAYAN İŞ ARIYOR

Orta mektep yedinci sınıfa kadar okudum. Yazı ve hesap işlerinde çalışabilirim. Hususî ticarethanelerde ve yazıhanelerde iş arıyorum.

Arzu eden iş sahiplerinin lûtfen Halk Sütununda F. S. rumuzuna müracaatlarını rica edeiim.

Yeni Hükûmetin Programı

(Başmakaleden Devam)

mesi ve bunu hediye etmesi muhakkak ki, çok ferahlatıcı, çok hayırlı ve sevindirici bir yardım silsilesinin başlangıcıdır ve istikbalde alınacak tedbirlerin ilk müjdecisidir. Eğer, memur kesafeti ile yüklü şehirlerimizde hükûmet devlet eli ile binnisbe ucuza maledilmiş ayniyat verme imkânını da kısa bir atide temin edebilirse tahmin ediyoruz ki, memlekette hakikaten hayat pahalılığının tazyiki hemen hemen tesirsiz kalacak ve bütün vatandaş zümreleri pahalılık karşısında gıdaî ve hayatî maddeleri tedarik bakımından hemen hemen ayni ölçülere tâbi olacaktır.

Şükrü Saracoğlu'nun şahsındaki enerjiyi ve dinamik mesai kudretini her safhası ile canlandıran hükûmet programı muhakkak ki, her bakımdan en olgunun, en iyinin, en müsbetin ifadesidir ve memleketin ilerisi için büyük ve hayırlı işler başarılacağının kesin bir vesikasıdır.

İaşe işlerinin ve fiatların normal şartlara en yakın ve uygun bir halde cereyanını istikametlendiren, İngiltere ve Amerikadan hububat, buğday ithalini de temin eden Şükrü Saracoğlu, umumî hayatın ve meselelerin iç tezahürlerine de zamanla ve iş içinde vukuf ve intıbak peyda ettikçe hiç şüphe yok ki ticarî ve iktısadî gelişişimiz daha çok sistemlenecek ve bütün açıklık noktaları doldurulacaktır. Bu arada Başvekilimizin yeni bir bez fabrikası kurulabileceğini ve silâha varıncıya kadar her türlü sınaî ihtiyacımızı memleket içinde yapmak kararında bulunduğunu müjdelemesi hükûmetin dinamik tutumunun iktısadî ve sınaî merhaleler bakımından nerelere vâsıl olabileceğinin de daha ilk günden teminatı eden bir misalidir.

Kalkınma hamlemiz ve umumî gidiş yolumuz üzerinde de içtimaî yardım tedbirlerinden başlıyarak çok tatminkâr, idealist ve realist olan hükûmet programının mütebariz bir noktası da «Topraksız köy, köysüz toprak bırakmıyacağız» diyerek «köylü ile bilgi ve toprağı birleştiren» bir gayret çerçevesi içinde çalışılacağını ifade etmesi ve yine en açık bir söyleyiş dili ile:

— Biz Türküz, Türkçüyüz, daima Türkçü kalacağız..

Vasfını Cumhuriyet Halk Partisinin ve Türk inkılâbının öz ideolojisine ve milliciliğe umdesine tam tetabuk halinde ifade etmesidir

Her bakımdan ve her sahadaki kan, kültür ve vicdan unsurlarını gözönünde tutarak millici ve Türkçü olan Türk inkılâbının yeni Hükûmet Reisinin şahsındaki ve dilindeki bu teyidi içinde bulunduğumuz dünya şartları ve millî hayat devresi bakımından hiç şüphe yok ki, ayrıca hususî bir kıymet ve mâna taşıyor. Bu teyid iktısadî sahada derlenmiye muhtaç olduklarını misalleri ile ve vesikaları ile vermiş bulunan bazı hâfızaları dikkat ve teyakkuza tahrik edecek yerinde bir işaret olduğu kadar ferdî ve cem'i her hareketimize hâkim ruh ve rehberliğin bu vesile ile bir kere daha tazelenmesi, istikametlenmesidir.

Herhalde her bakımdan Şükrü Saracoğlu kabinesi Türk milletinin karşısına en ferahlatıcı, en ümitli, riyazi, hakiki, halkçı ve muvaffak bir hükûmet programı ile çıkmış bulunuyor.

Kendisine ve kabinesine muvaffakiyet dileklerimizi tazeleriz.

ETEM İZZET BENİCE

ŞEHİRDEN ve MEMLEKETTEN

ANKARADAN ve MEMLEKETTEN:

★ Dördüncü Türk Dil Kurultayı on Ağustos Pazartesi günü Ankarada toplanacaktır.

★ Milli Müdafaa istikrazı tahvilleri birinci tertibinin çoğunun % 7 ve bir kısmının da ikramiyeli % 5 faizli olarak yakında satışa çıkarılmaları kararlaştırılmıştır.

★ Ankaradaki suikast davasında suçlulardan Abdürrahmanın vekâletini deruhte etmiş olan avukat B. Şakir Ziyanın, müvekkilini müdafaa ederken mahkeme âdabına uymıyacak sözler sarfettiğinden dolayı bir disiplin cezasiyle tecziyesi Ankara Müddeiumumiliği tarafından Barodan talep olunmuştur.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Dün bir altın otuz lira seksen beş kuruştan ve bir gram külçe altın 408 kuruştan muamele görmüşür.

★ Oteliciler Cemiyi âzalarına patiska tevzi etmiye bugünlerde başlıyacaktır.

★ Şehrimizdeki mukavva kutu âmilleri bir esaslı teşekkül vücude getirmek üzere dün aralarında bir toplantı yapmışlardır.

MÜTEFERRİK:

★ Belediyede biri işçe işleriyle diğeri müteferrik işlerle meşgul olmak üzere iki reis muavinliği ihdas olunacağı söylenmektedir.

★ Fırıncılar Belediyeye tekrar müracaat ederek masrafların çokluğu yüzünden zarar ettiklerini iddia etmişler ve ekmek narhına yirmi para zammolunmasını istemişlerdir. Bu iddiaları tetkik olunmaktadır.

★ Silivride Fener köyünde oturan Ali metresi Emineyi gece Hasan isminde biriyle evinde yatakta yakalamış ve Hasanı dört kurşunla öldürmüştür. Emine kaçarak canını kurtarmıştır. Firar eden Ali aranmaktadır.

★ Belediye bütçesindeki açığın üç buçuk milyon liraya baliğ olacağı tahmin olunmaktadır. Bu maksatla mezbaha resmi arttırılacak ve tramvay bilet ücretlerine 1 — 2 kuruş bir zam yapılacaktır.

★ Bu sabahki gazetelerden birisi nargile içenlerin azaldığını ve bu sebeple İnhisarlar İdaresinin tömbeki imalâtını durduracağını yazmışsa da yaptığımız tahkikata göre İnhisarlar İdaresince bu hususta verilmiş hiç bir karar mevcut değildir.

★ Büyükadada sevgilisi bar artistlerinden Fatmayı öldüren Sedadın muhakemesine dün devam olunmuş ve dava şahit celbine kalmıştır. Muhakeme esnasındaki büyük izdihamdan, dinleyiciler arasında bulunan bir kadın bayılmışsa da ayıltılmıştır.

★ Sabit varidatlı memurların gıda maddeleri ve giyecek ihtiyaçlarını ucuza temin etmeleri için kurulması kararlaştırılmış olan «İstanbul Memurlar Kooperatifi» nin nizamnamesi hazırlanarak tetkik ve tasdik için Ankaraya gönderilmiştir.

Berberler bayramı

(1 inci Sahifeden Devam)

tanan programa göre o gün sabahleyin tekmil berberler cemiyet merkezinde toplanacaklar ve hep birlikte Taksim Cumhuriyet âbidesine giderek merasim yapıp âbideye bir çelenk koyacaklardır.

BERBERLER BALOSU

29 Teşrinisani pazar gecesi Taksim Belediye kazinosunda berberler cemiyeti tarafından büyük bir «san'at balosu» verilecektir.

Balода arzu eden berberler «kadın ve erkek saçı kesme» si ve «süsleme» müsabakalarına iştirak edeceklerdir.

Berberler bayramı günü şehrimizdeki halkevlerinde berberliğin tarihi ve tekâmülü hakkında konferanslar verilecektir.

BERBERLER CEMİYETİNİN DİLEĞİ OLDU!

Uzun müddettenberi kapalı bulunan ve her yıkı kogrelerde hayli münakaşalara sebep olan «Berberler mektebi» nin yeniden açılması cemiyet idare heyeti tarafında kararlaştırılarak resmî makamlar tarafından tedrisata müsaade olunmuştur.

Cemiyet idare heyeti mektep için İstanbul cihetinde münasip bir bina aramaktadır. Mektep çemen açılacaktır.

Zehirli rakının esrarı henüz aydınlanmadı

Kartal Maltepesinde iki ay evvel Tevfik ve Muharrem adlarında iki kişinin ölümile neticelenen rakıdan zehirlenme hâdisesi etrafındaki tahkikata Üsküdar müddeiumumi muavinlerinden Lûtfi devam etmektedir.

Haber gazetesi bu zehirlenme hâdisesinin mirasa konmak için Tevfiği karısile çocukları tarafından tertip edildiğini yazmışsa da bu haberi müddeiumumilik ve zabıta yalalamaktadır.

Alâkadarların temin ettiklerine göre, vak'a henüz aynlanmış değildir ve bu hâdise ile zan altına alınanlar 45 kişiyi bulmuştur.

Failleri kim olduğu ancak tahkikatın inkişafından sonra anlaşılacaktır.

Tramvay beklerken

Aleksandır adında bir komisyoncu dün Taksimde trmavay beklerken bir yankesici içinde 248 lira bulunan cüzdanını çalmıştır.

Zabıta bu meçhul yankesiciyi aramaktadır.

Fennî Sünnetçi

Nuri Eşsiz

Büyük yastakilerin de Sünnetleri kabinesinde kolaylıkla yapılır. Kabine: Aksaray Polis Merkezi karşı köşesinde. Tel: 20937 den isteyiniz.

Fevkalâde Arazi Satışı

Samatoryom, otel vesair mebanî inşasına ve mesire mahalli ittihazına elverişli ve Kısıklı istasyonuna pek yakın Kısıklıda Serasker Rıza Paşa korusu namile maruf ve Boğazlarla Haliç, Marmara, Adalar ve Yakacığa kadar şehrin her tarafına fevkalâde nezareti bulunan içinde çok miktarda ağaçları ve kuyuları bulunan koru Küçük Çamlıca tepesi de dahil olduğu halde şuyuun izalesi suretile Üsküdar Sulh Mahkemesi Başkâtipliğince parça parça 4 Eylûlde satılacaktır. Haritasile diğer evrakı görmek ve fazla malûmat almak istiyenlerin Mahkeme Başkâtibine müracaatları ilân olunur.

Okur Yazar Bayan Aranıyor

Bir tüccarın yazılarına bakacak ve iki kişilik aile yanında kalabilecek, tafsilât, için 10 dan 5 e kadar. Telefon: 20605.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Demir ve yahut çelikten mamul eşya üzerinde kroma benzer bir satıh tevkani teminine dair usul» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden alınmış olan 12 Temmuz 1938 tarih ve 2603 No. lu İhtira Beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkiyede mevkii fiile koymak için salâhiyet dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 No. lara müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Motörlü Kara Nakliyecileri Cemiyetinden:

İLÂN

1 — Ağustos ayı benzin karnelerinin 7 ve 8 Ağustos 942 günleri verileceği,

2 — Kamyon ve kamyonetler için benzin karnesi alınırken iş mükellefiyetini yaptığına dair vesaik ibrazı mecburi olduğu,

3 — Benzin karnesi almaya gelirken kamyon ve kamyonet sahipleri kamyon ve kamyonetlerini Cemiyet Merkezine getirmeleri Ehemmiyetle ilân olunur. (2549)

Kartal Tapu Sicil Memurluğundan:

Kartalın Soğanlık karyesinde Kızıl açmalar mevkiinde taraflara yol Mustafa ile korucu Süleyman ve Hüseyin ile mahdut 3 dönüm miktarında bir kıt'a tarla Şubat 1293 yoklama ve 7 sıra No.sile Hacı Veli bin Ali namına kayıtlı olan bu tarlanın mumaileyhin vefatile 3 evlâdı Ömer ve İsmail ve Emineye terk ve mumaileyhin müteaddit tarihlerde vefatlarile köy ihtiyar hey'etinden verilen musaddak ilmühaberde hatları yazılı hakkı intikal eshabı namlarına intikalen tescilinden sonra satışı talep edilen bu tarlanın murisleri namına kaydı atikle mukayyet bulunması itibarile 1515 No.lu kanunun şümulüne giren mahreyin senedi ve suveri saire ile satılmış yerlerden olup olmadığı mahallen tahkik ve tevsik ettirilmek üzere gazetenin ilân tarihinden 10 gün sonra mahallen tahkikat yapılacağından bu suretle iddiayı tasarruf edenler mevcut olduğu takdirde tahkikat gününden evvel Kartal Tapu Sicil Muhafızlığına ve tahkikat günü mahalline gidecek memura yedlerindeki vesaiki ile birlikte müracaatları ilân olunur. (4315)

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

Bu Gece

ASILZADELER

Komedi — 3 — Perde

FATİH SAYIN HALKINA:

Geçen sene sizden bir çok para alınarak mukabilinde kömür verilmediği ve bu suretle bir çok kimselerin parası ziyaa uğradığı malûmdur. Bayi bulunduğum müddetçe bu gibi çirkin hallere meydan vermemek için kömür almadan para vermemenizi ve herhangi bir suretle namına kimseye para verildiği takdirde kabul etmiyeceğimi derin saygılarımla arzederim.

Fatih kömür bayii: Daniş Poroy

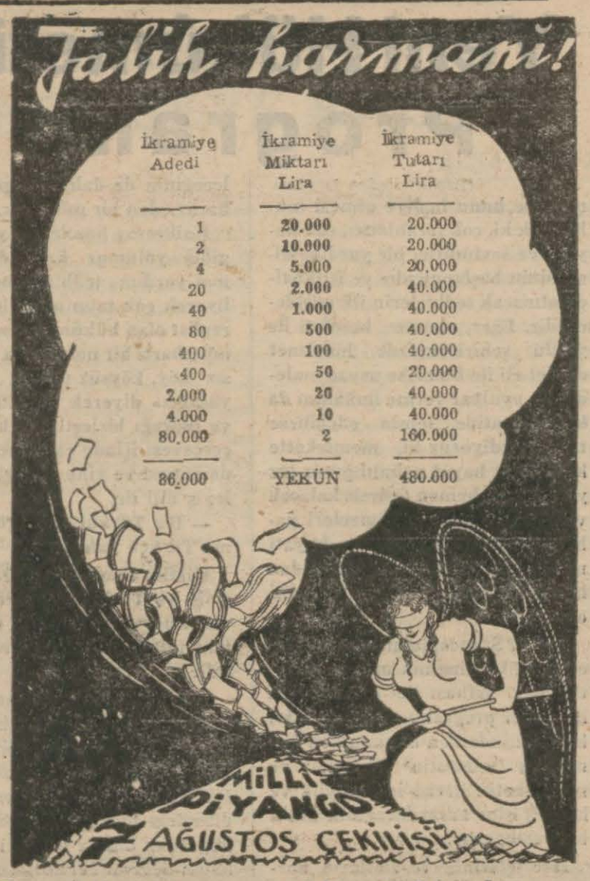

Tam bilet 2, yarım bilet 1 Liradır.

Gayrimenkul Satış İlânı

Üsküdar İcra Memurluğundan:

Emine Vildanın (Emlâk ve Eytam Bankasına olan ipotekli borcunun fazlasına şamil olmak üzere) Virjin ve Parseh ve Kirkor Kantarcıoğluna olan 1100 lira borcundan dolayı mahcuz olup Erenköy Göztepe mahallesi Bağdat caddesinin ittisalinde Göztepe ve Erenköy arasında plâj yolu tramvay durağı yakınında kâin eski 3 yeni 3/6 kapı ve 252 taj numaralı sağı 24 harita numaralı müfrez mahal, solu Mister Kizo arsası arkası 8 harita numaralı müfrez mahal, önü Bağdat caddesile mahdut ve 22 parsel aleyhine ve işbu parsel lehine mürurdan ibaret irtifak hakkı olan ve Kadıköy tapusunun cilt 284 sahife 97 sıra 74 ada 401 parsel 60 numarasında mukayyet bulunup zemin katında bir salon beş oda alafranga bir mutfak ve komple bir banyo ve bir helâsı ve bodurum katında biri büyük dördü küçük oda ve bir mutfak ve bir helâ ve bir kömürlüğü olan ve tamamına yirmi dört bin yedi yüz lira kıymet takdir edilmiş olan aşağıda müştemilâtı yazılı su ve elektriği havi bahçeli yeni kârgir evin açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

Müştemilâtı: Ev: Bahçeden yedi basamaklı merdivenli ve zemini çini ve etrafı kârgir korkuluklu sahanlıktan tek kanatlı camekânlı ahşap kapıdan zemin kata girilir. Zemin katında bir salon üzerinde cephede içiçe ve icabında baştan başa bir salon vaziyetinde olan iki büyük oda (Odanın birinde balkon vardır) arka tarafta üç oda ve zemini çini ufak bir taşlık üzerinde komple bir banyo ve bir helâ ve alafrang bir mutfak vardır. Bahçenin arka tarafında merdivenle mutfağa ve aynı zamanda zemin kata açılan diğer bir kapısı mevcuttur. Zemin katı beton üzerinde tahta döşelidir. Boyaları beyaz ve yenidir.

Bodurum kat: Bahçeye karşılıklı iki kapısı olan bir taşlık üzerinde zemini çimento cephede bir büyük ve yanda içiçe iki küçük oda ile arkada tekrar iki oda bir mutfak bir helâ ve bir kömürlük mevcuttur.

Bahçe: Halen çıplak olup cephesi kârgir duvar üzerinde ahşap parmaklıklı diğer hudutları ahşap kazıkla delikli tel ile mahdut ve içinde bir kuyusu mevcuttur.

Sahası: Tamamı 1150,5 metre murabbaı olup bundan 166,5 metre murabbaı bina müştebahisi bahçedir.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 10/8/1942 tarihinden itibaren 942/196 No. ile Üsküdar İcra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve 942/196 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren 15 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkul 28/8/1942 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İcra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış isteyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha temdit edilerek 7/9/1942 tarihinde pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Üsküdar İcra memuruluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz. Ve satış talbi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almıya razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen 7 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermiye mecburdur.

Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur' İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihte Üsküdar İcra memurluğu odasında işbu ilân ve şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

42/196

Sahip ve Başmuharriri Etem İzzet BENİCE — Neşriyat Direktörü Cevdet KARABİLGİN

MATBAASI SON TELGRAF

BULMACA

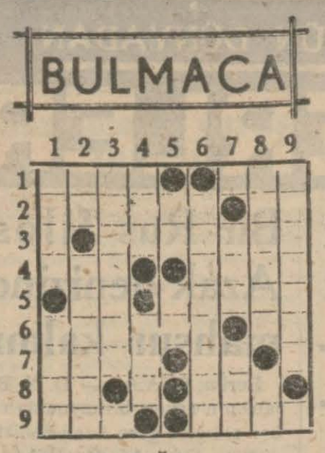

SOLDAN SAĞA:

1 — Alinin ahbabı, Fasıla, 2 — İşaret, Genişlik, 3 — Yaslı, 4 — Şart edatı, At sineği, 5 — Beyaz, dünyanın dörtte üçü, 6 — Bedava, İle, 7 — Dine müteallik, Nota, 8 — Kamer, Arapça «ben», 9 — Başı saçsız, Büyük taş.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Ilbay, Nezir, 2 — Azamızdan Dakikanın altmışta biri, 3 — Yeri olmıyan, 4 — Göz ve söz işareti, İri hayvan, 5 — Ne kan, ne kemik, Nota, 6 — Arabanın yuvarlak aksamından 7 — Farsça «ben», Bizi doğuran, 8 — Ters binler, Çağrış nidası, 9 — Birden bire namaza davet (İki kelime).

Dünkü Bulmacamızın Halledilmiş Şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Z	A	M	A	N	●	B	A	Ş
2	E	N	●	R	●	K	A	L	E
3	M	A	V	E	R	A	●	A	R
4	İ	●	A	N	E	M	İ	●	E
5	N	E	Z	A	K	E	T	●	F
6	●	B	O	●	A	R	E	M	●
7	●	E	●	●	B	İ	R	A	Z
8	●	D	E	R	E	Y	E	●	O
9	P	İ	S	●	T	E	K	A	P

RADYO

6 Ağustos 1942

16.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Türküler.
18.15 Müzik: Fasıl Hey'eti.
19.00 Konuşma (Dış Politika İcmali).
19.15 Müzik: Dans Müziği (Pl.)
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Müzik: Yurttan Sesler.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Saz Eserleri.
21.00 Ziraat Takvimi.
21.10 Müzik: Şarkı ve Türküler.
21.30 Konuşma (Kahramanlar Saati).
21.45 Müzik: Senfonik Program (Pl.)
22.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri ve Borsalar.
22.45/22.50 Yarınki Program ve Kapanış.

İLÂN

Yavuz Kemal nahiyesinin Merkezi olan Kulakkaya mevkiinde çayır üzerinde istif edilmiş Kızılaya ait 733 metre tufarında 17086 adet ladin kereste 29/7/942 tarihinde müzayedeye konulmuştur. 17/8/942 Perşembe günü Vilâyet makamında halesi icra edilecektir. Beher metreye tahmin edilen 40 lira bedel üzerinden muvakkat teminat 2199 liradır. Taliplerin ve fazla izahat almak istiyenlerin Giresun Vilâyet mkamında müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur.

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

941/1301

Ankara İmalâtı Harbiye Umum Müdürlüğü İşletme piyade kısmında birinci mülâzim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Mahmut İsmet'e:

Galatada Havyar hanında 81/5 numarada Nevres tarafından mülga 6 ıncı İcra Dairesinin 930/9287 sayılı yenileme dosyasından alacağı aciz vesikasına müsteniden üç bin dokuz yüz elli bir liranın haciz yolu ile tahsili hakkındaki talep üzerine namınıza çıkarılan ödeme emri ikametgâhınızın meçhul bulunması itibariyle tebliğ edilmemiş, bunun üzerine İcra Hâkimliğince bu tebliğin bir buçuk ay müddetle ilânen icrasına karar verilmiştir.

Bu müddet içinde borcu ödemeniz ve borcun tamamına veya bir kısmına itirazınız varsa yine bu müddet içinde şifahen veya istida ile beyan etmeniz ve İcra İflâs Kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız lâzımdır. Borcu ödemez veya itiraz etmez ve mal beyanında bulunmazsanız cebri icra yolu ile paranın tahsiline kıyam olunacağı gibi mal beyanında bulunmamanızdan dolayı alacaklının talebiyle hapsen tazyik ve hilâfı hakikat beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız malûm olmak üzere ilân olunur.

(4822)

Saracoğlu Kabinesinin Programı

(1 inci Sahifeden Devam)

nü'nün yarattığı karşılıklı güven sayesinde «Alkışlar» bu memlekette yer bulmamıştır. İnönü Türk milletine, Türk milleti de İnönü'ye çok yaraşıyor. «Bravo sesleri» Bugüne kadar olduğu gibi yarın da ayni birlik ve beraberlik içinde sıkıntılarda ve sevinçlerde birbirimize dayanarak emniyetle yürüyeceğiz.

Arkadaşlar,

Topraklarımızı harbin dışında tutmak için bütün dikkat ve gayretimizi sarfetmekteyiz. Bu güzel eseri sonuna kadar götürmek için ümidimiz azalmış değildir, Fakat bizim bütün dikkat ve itinalarımıza rağmen bir gün istiklâlimiz veya topraklarımız tecavüze maruz kalacak olursa bütün varlığımız, bütün mevcudiyetimiz bir tek idealin emrine verilecektir. (Bravo sesleri) Bu ideal de son ferdimize kadar çarpışmak olacaktır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Bundan dolayı ordumuzu her an için kuvvetli ve hazır tutuyoruz ve onu her türlü ihtimamın, her türlü itinanın üzerinde temerküz ettiği büyük bir varlık olarak yaşatmakta devam edeceğiz. Ordumuzu her gün biraz daha kuvvetli görmek hepimiz için bir gaye, hükûmetiniz için de bir proğram olmakta devam edecektir. (Alkışlar, bravo sesleri).

HARİCİ POLİTİKA:

Cümhuriyetimizin Lozan'da başlayan faal ve müsbet harici siyaseti bir çok imtihanlardan geçtikten sonra bu günkü duruma varmıştır. Bu durum, bu gün en iyi istikrar kelimesiyle tavsif edilebilir.

Üç senedenberi dünyayı yakan ve yıkan hâile önünde Türkiye menfi bir bitaraflık ile vaziyetini koruyamazdı ve yarın da koruyamaz. Türkiye bitaraflığı umumi bir politik sistemin işlenmiş bir şeklidir ve politikamızın kimseyi endişeye düşürmeyecek bir berraklığı ve samimiyeti vardır.

İngiltere ile olan ittifak muahedemiz her iki tarafın nef'ine olarak vazife görmekte devam edecektir. Türkiye - İngiltere İttifakı realitenin ifadesi ve biraz evvel arzettiğim politik sistemin esaslı bir rüknüdür.

Yine o politikanın bâriz ve samimi bir tezahürünü de Türkiye ile Almanya arasındaki karşılıklı anlayış ve dostluğu yeniden tevsik eden Türk - Alman anlaşmasında görüyoruz.

Harbin bu iki esaslı burcuna karşı olan vaziyetimizi ve o devletlerle olan bağlarımızı müsbet siyasetimizin bâriz birer misali olarak arzettim.

Muharip kümelerin her iki sinde kendilerile ahdî veya fiilî rabıtalarımız ve dostluklarımız olan devletler yer almıştır ki bunlara karşı da dost ve dürüst olmakta devam edeceğiz. «Alkışlar»

Dostluğuna karşı sonsuz bir hüsnü niyetle meşbu dostluk. Düşmanlığa karşı yıkılmaz bir azim ve metanetle mukabele, «Alkışlar» İşte hükûmetinizin takip edeceği harici siyasetin tam ifadesi. «Bravo sesleri»

DAHİLÎ POLİTİKAYA GELİNCE

Arkadaşlar,

Dahilî politikamızın en mühim cephesi iktısadî cephedir ve bu iktısadi cephenin en hararetli köşesi de işçe meselesidir.

Bugünkü sıkıntılar bilhassa işçe etrafında toplanmıştır ve hepsi muvakkat ve geçici ve harple beraber nihayet bulacak arızalardır.

İlk işe, en mühim gördüğümüz hububattan başladık. Gördük ki bu memleket, sulh zamanında bile kendisine ancak kifayet edebilen hububatı yetiştirmiş ve pek müstesna senelerde pek az ihracat yapmıştır. Fakat harple beraber koskoca bir Türk ordusu buğday sarfiyatını yüz binlerce ton arttırdığı gibi Türk ordusunun hayvanları da arpa ve yulaf sarfiyatını yüz binlerce ton arttırmıştır, ve münhasıran bu yüzde müvazenede koskoca bir açık peyda olmuştur.

HARP BAŞINDAKİ BUĞDAY STOKUMUZ VE İNGİLİZ YARDIMI

Diğer bir hesaba göre harp başladığı zaman devlet elinde 250 bin ton bir buğday stoku vardı. Halkın ve tüccarın elindeki miktar her halde bu miktardan az değildi. Demek harp yıllarına 300 bin ton bir buğday stoku ile girmiştik. Bu stok bizi yalnız iki sene rahat yaşattı. Üçüncü seneye pek sıkışık olarak girdik. Bu sıkışık yılda, huzurunuzda şükranla yâd etmeyi vazife bildiğim yüz küsur bin tonluk İngiliz hububat yardımına rağmen gayet sert ve sıkı tahdidî tedbirler aldık ve Türk ırkının başlıca gıdası olan ekmeği çok küçülttük. Bütün bunlara rağmen ekmek darlığını ve sıkıntısını hâlâ bertaraf edemedik. Bu hesaplar da göstermektedir ki yalnız buğdayda 250 bin tonluk bir açığımız vardır.

ALINAN ÜÇ TEDBİR

Bu açık ancak şu üç şekilde kapatılabilir:

1 — Çiftçiyi memnun ederek istihsali arttırmak,

2 — İstihlâki azaltmak,

3 — Hariçten buğday getirmek.

Biz bu üç tedbirin üçünü birden aldık. Çiftçiyi memnun etmek için fiatları arttırdık, istihlâki azaltmak için ordu ve resmî teşekküllerle kontrolü bir dereceye kadar mümkün olan büyük şehirlerde kormuş olan tahdidatı muhafaza ettik, hariçten buğday tedariki için bilhassa Amerikaya müracaat ettik. Amerika hükûmeti, 45 gün içinde on beş bin ton buğdayı kendi vasıtasile getirip teslim etmeyi sür'atle vadettiği gibi, nakil vasıtası tarafımızdan tedarik edilmek şartile istediğimiz kadar buğday vermeyi kabul ettiğini bildirdi

Arpa ve yulaf açığımızı kısmen hariçten tedarik etmekle fakat bilhassa bizde çok bol olan ve iyi bir gıda olduğu anlaşılan pancar ve pamuk çekirdeği küsbelerinin mühim kısmını ordunun hayvanlarına tahsis etmek suretiyle kapatmaya çalışacağız.

BAKLİYAT ÜZERİNDEKİ KARARLAR

Fasulye, Nohud, mercimek, pirinç gibi gıda maddelerindeki takyidatı bütün bütün kaldırdık. Çünkü:

1 — Bu mahsullerin her biri kolaylıkla diğerinin yerine kaim olabilir.

2 — Buğday politikamız muvaffak olursa büyük miktarda bir bulgur mevcudu bu maddelerin pahalılaşmasına kolaylıkla mani olur.

3 — Ötedenberi büyük miktarda fasulye ihraç eden bir memleketiz.

4 — Her yerden gelen haberler, bu cins mahsullerimizin bu sene çok bereketli olacağını gösteriyor.

YAĞLAR HAKKINDAKİ KARARLAR

Yağlar hakkında da ayni kararı verdik. Çünkü memleketimizde ihtiyacı karşılıyan başlıca yağlar şunlardır: Tereyağı kuyruk yağı, pamuk yağı, Zeytinyağıdır. Ve aradaki fiat farkı çoğaldığı zaman bu maddelerden biri diğerinin yerine kaim olmaktadır.

Zeytinyağı ve diğer yağlar mutedil sayılacak bir raddede durursa ihracına müsaade edeceğiz. Durmazsa zeytinyağı ihracını bir taraftan tahdit ve hattâ menedeceğimiz gibi diğer taraftan da devlet istihlâkini zeytinyağına tevcih edeceği hulâsa, zeytinyağı ihracı mekanizması ile bütün yağları mutedil bir fiatta tutabileceğimizi ümit ediyoruz.

PAMUKLU VE YÜNLÜ KUMAŞLAR

Fabrikalar yünlü kumaş ihtiyacımızın yüzde 80 ini, pamuklu kumaş ihtiyacımızın da yüzde 60 ını tatmin etmektedir. İstihsal edilen bu iki cins kumaşda da devlet fabrikalarının hisseleri yüzde 50 den biraz fazladır. İşte açığımız olan bu yüzde 20 ve bu yüzde 40 hükûmetin yardımını bozmakta ve kara pazarı yaratmaktadır.

Bu miktarları istihsal için fabrikaların bir kısmı üç, diğer kısmı iki, geri kalanlar da bir ekiple çalışmaktadır. Kumaş buhranının önüne geçmenin en makul yolu istihsallerimizi ihtiyaçlarımızın derecesine mümkün olduğu kadar yaklaştırmaktır.

Bundan evvel çok yerinde alınmış bir kararla hususî pamuklu fabrikaları münhasıran devlet fabrikaları hesabına çalışır bir hale getirilmiştir. Biz bu güzel kararı hususî yünlü fabrikalara da teşmil niyetindeyiz.

PAMUK MAHSULÜ ÇOK İYİ

Pamuğa gelince: Her şeyden evvel haber vereyim ki, bu sene pamuk için her yerden gelen haberler çok iyidir. Bazı sebeplere binaen azalan ihraç kuvvetimizi bu madde ile kısmen telâfi edeceğimizi ümit ediyoruz.

Buraya kadar, hayatımızın başlıca zarurî ihtiyaç maddeleri üzerinde aldığımız ve almak niyetinde olduğumuz kararlardan bahsettim. Bu karar ve düşüncelere göre:

1 — Hububat fiatlarını yüzde 25 lere, tahditlere ve ithalâta,

2 — Bakliyat fiatlarını bu sene mahsulünün bereketine ve ihraç memnuiyetine,

3 — Yağ fiatlarını zeytinyağının ihraç mekanizmasına

4 — Kumaşların fiatını arttıracağımız ekiplere ve bir elden idarenin vereceği faydalara ve tezgâhlara,

5 — Et fiatlarını da memleketimizdeki mevcuda ve devam ettireceğimiz ihraç memnuiyetine,

Güvenerek nutedil ve ahenkli bir seviyede tutabileceğimizi ümit ediyoruz.

HAYAT PAHALILIĞININ TESİRLERİ

Zengin ve parası adamlar için bir mesele mevcut değildir köylü ve çiftçi bu malların satıcılarıdır, amele ve esnaf yevmiyelerini ve işlerini yeni şartlara daha evvelden intibak ettirmişlerdir. Görülüyor ki bu hayat pahalılığı bütün ağırlığını bilhassa muayyen bir miktardan az maaş veya ücret alan memurlara çektirmektedir.

Yükünü biraz hafifletmek istediğimiz bu ailelerin reislerine şimdilik ve bir başlangıç olmak üzere birer çift ayakkabı kezalik bu ailelerin reislerine ve eşlerine birer elbiselik kumaşı meccanen vermek istiyoruz.

Bundan sonra üstünde çalıştığımız diğer maddelere geçiyoruz:

İpek ve ipekli ve diğer lüks eşyaların fiatlarını serbest bırakacağız. Bunları kim ve nasıl isterse öyle alır ve satar. Bundan başka pancar gibi alıcısı tamamen hükûmet olan şeker ve kömür gibi satıcısı tamamen hükûmet olan maddeler için alım ve satım hususunda tek düşüncemiz bunlara, bunlarla alâkadar sınıflar gözönünde tutularak, ahenkli ve mutedil birer fiat tesbitinden ibaret olacaktır.

Aldığımız ve almak yolunda olduğumuz kararlarla halletmek istediğimiz işler o çeşit işlerdir ki her söz, her hadise ve her haber bu işler üzerinde derhal tesirini gösterir. Onun için hadiseleri yakından takip etmek ve alınmış kararlarda sivri köşeleri kalmış veya hasıl olmuş ise onları törpülemek, kezalik bu tedbirlerde boşluk kalmış veya hasıl olmuş ise onu doldurmak için daima uyanık durmaya çalışacağız.

Arkadaşlar,

Bu günlük bu geçici sıkıntılardan sonra biraz da daima artan, daima kuvvetlenen ve hiçbir vakit değişmiyecek olan imanlarımızdan ve varlıklarımızdan bahsedeceğim.

Biz türküz, türkçüyüz ve daima türkçü kalacağız. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar) Bizim için türkçülük bir kan meselesi olduğu kadar ve lâakal o kadar bir vicdan ve kültür meselesidir. (Bravo sesleri, alkışlar) Biz azalan ve azaltan türkçü değil, çoğalan ve çoğaltan türkçüyüz ve her vakit bu istikamette çalışacağız. (Bravo sesleri, alkışlar)

Dünkü türk gençleri müstakil ve hür bir vatana malik olmak şuurlu ve müteçanis bir millete mensup olmak, memleketi müsbet ilimlerle idare etmek ve vatanın hayat ve servet menbalarını memleketin elinde görmek istiyorlardı. Bu gün bu idaller birer birer tahakkuk etti.

Bu günkü türk vicdanı vatanın her gün biraz daha kuvvetlendiğini, türk milletinin her gün biraz daha refaha kavuştuğunu, ve bilhassa türk köylüsünün her gün biraz daha yükseldiğini anlamak ve köylü ile bilgi ve toprağı birleştiren bir ideale doğru yürüdüğümüzü görmek istiyor. Hepimiz bu idealin yolcuları yız ve muvaffak olacağımıza inanıyoruz. (İnşallah sesleri)

Son yılların gayretiyle dünyadaki arkadaşlarının safına çıkmış olan üniversitelilerimiz, yüksek mekteplerimiz ve bunları dolduran gençlerimiz her an ağırlaşan bilgileri ve artan adedleri ile ideale doğru hamleler yapmaya hazırlanıyor. Onun için bu gençlerdeki heyecanları beraber yaşamak ve onlarla daha çok çalışmak kararındayız. Bugün için henüz pek genç olmakla beraber köy enstitüleri köylerimizi ve köylülerimizi daha şimdiden yükseltmeye başlamıştır.

«Bu iki üç arasındaki yüz binlerce türk genci bir tek yoldan ayni hedefe yürümek için hazırlanıyor.

Köylüyü topraksız, toprağı da köylüsüz bırakmıyacağız «Alkışlar» ve yavaş yavaş toprağı, san'atı ve tekniği sadece bilginin emrine geçireceğiz. «Bravo sesleri»

HALKÇI İDİK, HALKÇI KALACAĞIZ

Demokratlık Türk tarihinin derinliklerinden yuvarlanıp gelen büyük bir hakikattir. Biz halkçı idik, halkçıyız ve daima da halkçı kalacağız. «Bravo sesleri» tek partili bir devlet kurmuş olmamız başlıca bu büyük hakikata dayanıyor.

Biz ne sarayın ne sermayenin en de sınıfların saltanatını istiyoruz. İstediğimiz sadece Türk milletinin hâkimiyetidir.

Arkadaşlar,

Türkün bugünkü kudret ve hâkimiyetini yaratan Büyük Millet Meclisimizden ve o Meclisi teşkil eden siz Millet Vekillerinden itimad ve yardım istiyerek sözlerime nihayet veriyorum. «Bravo sesleri, sürekli alkışlar».

Femil

Bayanlarımızın Gizli Tuvaletlerinde Kullanacağı Gayet Sıhhî, Ufak, Yumuşak Âdet Bezleridir.

Her eczane ve itriyat mağazalarında

FEMİL ve BAĞLARINI Arayınız

Münakalât Vekâleti Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İdareye mavunacı alınacağından aşağıdaki şeraiti haiz olanların Galatada İdare Merkezinde enspektörlüğe müracaatları.

1 — Muvazzaf askerliğini ve 942 yoklamasını yapmış olmak,

2 — Zabıtaca musaddak hüsnü hal varakası ve liman cüzdanını hâmil bulunmak. «8352»

POKER

Traş Bıçakları

Cildi tahriş etmez, cildi yumuşatır.

Her yerde POKER traş bıçaklarını arayınız.

İSTANBUL İKİNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN:

941/2455

Bir borçtan dolayı 41/2455 No. lu dosya ile haciz edilen muhtelif cins ve şekilde ve ihalen parçalanmış bir hald 5 adet baskül ve ayar dirhemi 13/8/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 12 den 13/30 a kadar Galatada Mumhane caddesinde Kara Ali Kaptan sokağında 17 No. dükkân önünde satılacaktır.

O gün muhammen kıymetinin % 75 ini bulmazsa ikinci arttırması 18/8/942 tarihine müsadif Salı günü ayni mahal ve saatte yapılarak en çok arttırana ihale edilecektir. Taliplerin satış zamanlarında mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (4310)

Satılık Çiftlik

Arifiye İstasyonuna yirmi dakika mesafede Sakarya Nehri kenarında 8 odalı büyük bir evi başkaca müteaddit çiftçi odaları ahır ve samanlık ve anbar, işler değirmeni ile 800 küsur dönüm arazisi olan Adapazarına bir saat mesafede Şükürler Köyü namiyle anılan çok münbit ve mahsuldar cenevi asgari 10 bin lira irad getiren küçük bir çiftlik satılıktır. Daha fazla izahat almak istiyenler şu adrese müracaat edebilirler.

Kızıltoprk Bağdat caddesi No. 127